

Ville Alajoki johtaa Suomen pisimmän ja korkeimman sillan rakentamista

600 000
vierailua kaupungin
kulttuurikeskuksissa
vuosittain

Helsinki Helsingfors

Nina Malaska
värnar om Arbis,
en plats för alla

Muotoilun taitajat Hanna Harris ja Piritta Hannonen:
”Muotoilulla luodaan innostavia paikkoja ja palveluja Helsinkiin”

Petri Anttila

Kimmo Brandt

Ville Lehvonen

- 10 **Kaupungin linjana** asuntotuotannossa on monipuolisuus eli rakennetaan erikokoisia asuntoja vuokrakäytöstä omistusasumiseen.
- 12 **Helsingin kaupunginvaltuusto** täyttää ensi vuonna 150 vuotta – lue vaihderikkaista vuosista.
- 14 **Muotoilun taitajat** Hanna Harris ja Piritta Hannonen toteavat, että käyttäjälähtöinen ja kokeileva suunnittelu luo kaupunkilaisia innostavia paikkoja ja palveluja.
- 16 **Mitä yhteistä** on Kokki-ketulla, useilla ravintoloilla ja Helsingin kaupungilla? Pyrkimys poistaa ruokahävikki.
- 17 **Minun Helsinki.** Visualisti Mikki Kunttu tekee parhaillaan esimerkiksi Eläinten vallankumous -näytelmää Kansallisteatteriin.
- 18 **På svenska.** Nina Malaska har flest studerande i Svenskfinland. Hon är nämligen såväl rektor för Arbis som chef för rektorerna vid Helsingforsgymnasierna.
- 20 **In English.** Employment services specialist Oksana Äikäs helps newcomers to Finland find work.
- 21 **Menot.** Ota menovinkit talteen uusista näyttelyistä Tuomaan Markkinoihin ja Lux Helsinkiin.
- 25 **Stadilla duunissa.** Kruunusillat-hankkeen johtaja Ville Alajoki kertoo, millaisia yllätyksiä on tullut, kun rakennetaan Suomen pisintä ja korkeinta siltaa.
- 26 **Selkosivu.** Heka tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.

Pääkirjoitus

Kasvua hyvinvoinnista

Tätä tekstiä kirjoittaessa olemme juuri saaneet valmiiksi Helsingin talousarvioesityksen ensi vuodelle. Talousarvioesitys piirtää suuntaviivat sille, mihin Helsinki käyttää rahaa ensi vuoden aikana - eli mihin suuntaan rakasta kotikaupunkiamme rakennamme.

Koen erityisen hyvänä asiana, että jatkamme työtämme lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kuluvalla strategiakaudella kasvatuksen ja koulutuksen määrärahoja on kasvatettu merkittävästi, jopa kolmanneksella.

On keskeistä, että kaikkien päiväkotiemme ja koulujemme tulee olla yhtä hyviä paikkoja kasvamiseen ja oppimiseen. Tämä ehkäisee osaltaan kaupunginosien välistä eriytymistä ja rakentaa parempaa Helsinkiä myös pienemmille kaupunkilaisille. Uskon, että jos lapset ja nuoret voivat hyvin, kaikki voittavat.

Näin vuoden kääntyessään kohti loppuaan on myös paikallaan toivottaa jokaiselle helsinkiläiselle tunnelmallista joulunaikaa ja valoisaa uutta vuotta 2025!

Juhana Vartiainen
pormestari

Sakari Röyskö

Helsinki-lehti 2/24 • Jakelu 27.11. • 48. vuosikerta • **Julkaisija** Helsingin kaupunki/Helsinki-lehti, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki • p. 09 310 1641 (vaihde) • helsinkilehti@hel.fi • julkaisut.hel.fi/helsinki-lehti • **Vastaava toimittaja** Susanna Rautio • **Toimitussihteeri** Tiina Kotka • **Toimittajat** Katja Alaja • Kirsi Ilmaranta • Aki Laurokari • **Ruotsinkieliset sivut** Nina ja Leif Weckström • **Englanninkielinen sivu** Kirsi Ilmaranta ja Pamela Kaskinen • **Konseptisuunnittelu** Otavamedia, A-lehdet Sisältöstudio • **Taitto ja sivunvalmistus** Arja Karjula, Aste Helsinki Oy • **Paino** PunaMusta, Joensuu • **Painosmäärä** 426 301 kpl • **ISSN** 2736-8734 (painettu) • 2736-8742 (verkkojulkaisu) • **Jakeluasiat** Posti • p. 0100 5445 • posti.fi/asiakastuki • **Seuraava Helsinki-lehti jaetaan** alkukesällä 2025

Kannen kuvat Jussi Hellsten/Helsinki Partners • Miikka Pirinen • Kimmo Brandt • Leif Weckström • Jirina Alanko/Helsinki Partners • Getty Images • Miikka Pirinen

Helsinki-lehti on
hiilineutraali painotuote

Tunnustukset

Helsingille tunnustusta lapsi- ystävällisyydestä

Helsinki on tehnyt lasten ja nuorten hyvinvoinnin eteen määrätietoisesti töitä. Se on tuottanut tulosta. Helsinki sai ensimmäisenä pohjoismaisena pääkaupunkina Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Helsinki on muun muassa edistänyt lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä yhteisöllisyyttä, ehkäissyt kiusaamista ja luonut lapsivaikutusten arvioinnin mallin. Satsaukset myös jatkuvat, sillä kaupunki esimerkiksi lisää kasvatuksen ja koulutuksen rahoitusta. Lisätietoa: hyte.hel.fi ■

Lukijakilpailu s. 27

Missä Volker von Bonin on ottanut talvisen valokuvan 1950-luvulla?

4 Pienet & tärkeät

➔ Talousilta yleisölle

Kaupungintalossa on 4. joulukuuta pormestari Juhana Vartiaisen talousilta, jossa käsitellään kaupungin ensi vuoden talousarviota. Yleisötilaisuuteen voi tulla paikan päälle osoitteeseen Pohjoisesplanadi 11–13 tai seurata sitä Helsinki-kanavalta (helsinkikanava.fi) kello 18 alkaen.

Talousarvioesitys 2025

Satsaukset lasten ja nuorten hyvinvointiin jatkuvat

Terveyskeskusmaksuja ei oteta käyttöön ensi vuonna eikä veroprosenttia nosteta.

Helsinki jatkaa lasten ja nuorten hyvinvointiin satsaamista. Tämän lisäksi Helsinki panostaa talousarvioesityksessään keskeisiin palveluihin ja segregaaion eli alueellisen eriarvoistumisen ehkäisytöimiin. Tulevana vuonna satsataan myös esimerkiksi taide- ja kulttuuriavustuksiin.

Panostukset lapsiin ja nuoriin näkyvät esimerkiksi siinä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kohdennetaan lisärahoitusta 93 miljoonaa euroa. Resursseja ohjataan muun muassa tarveperusteiseen rahoitukseen sekä ammatilliseen koulutukseen. Myös painettuihin oppimateriaaleihin suuntautuvia oppikirjamäärärahoja kasvatetaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle suunnataan lisää varoja esimerkiksi nuoriso- ja koulunuorisotyöhön sekä kaupungin liikuntapaikkojen ylläpitoon.

Kaupunkiympäristön toimialalle esitetään

lisäresursseja muun muassa talvikunnossapitoon kolme miljoonaa euroa. Lisäksi toimialalla selvitetään, millä edellytyksillä voitaisiin mahdollistaa keskustan huoltotunnelin käyttöä myös läpiajoväylänä. Lisäksi kaupunki käynnistää kahden uuden teemaleikkipuiston suunnittelun.

Kaupunki investoi kaupungin kestäväan kasvuun tuntuvasti, yhteensä 985 miljoonaa euroa ensi vuonna. Yksi suurimmista toimitilahankkeista on Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus. Kaupunkirakenteen kehittämisessä suurimpiin hankkeisiin kuuluvat Kalasataman projektialueen esirakentaminen ja Kruunusillat.

Helsingissä tavoitellaan kiireettömän lääkäriajan saamista 30 vuorokauden ja hoitaja-ajan 14 vuorokauden kuluessa. Helsingissä ei oteta

käyttöön terveyskeskusmaksuja vuonna 2025. Lisäksi Helsinki kasvattaa tukea sosiaali- ja terveysalan järjestöille sekä hyvinvointia ja terveyttä edistäville järjestöille.

Kaupunki jatkaa myös henkilöstön palkkahitysohjelmansa. Kunnallisvero säilyy edelleen 5,3 prosentissa.

Helsinki jatkaa vastuullista taloudenpitoa ja sitä edellytetään jatkossakin. Kaupungin toiminnot jakautuvat kunta-Helsinkiin ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaan. Jälkimmäisen rahoitus tulee pääosin valtiolta. Helsingin hyvä taloudellinen tilanne tulee muuttumaan lähivuosina, sillä sote-uudistus leikkaa Helsingin osuutta veropohjasta. Näin ollen esimerkiksi investointeihin ja käyttömenoihin on kunta-Helsingillä käytettävissä vähemmän euroja.

Talousarvion voit lukea osoitteessa hel.fi/talousarvio.

Maija Astikainen

Näin etenee Helsingin talousarvion 2025 valmistelu

Kesäkuu

10.6.

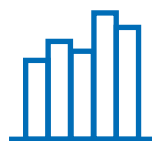
Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion 2025 raamin eli sen, miten paljon kaupunki käyttää toimintamenoihin ja investointeihin vuonna 2025. Samalla määritettiin raamit vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmalle.

Syyskuu

10.9. mennessä

Toimialat valmistelivat omat talousarvioehdotuksensa eri lauta- ja johtokunnissa kaupunginhallituksen päättämien raamien mukaisesti.

Lokakuu

Syys-lokakuun aikana toimialojen ehdotuksista koottiin yhteensovitettu laskelma poliittisille ryhmille talousarvioesityksestä käytäviä neuvotteluita varten. Laskelma julkistettiin 21. lokakuuta.

25.-27.10.

Kaupunginhallituksessa olevat puolueet neuvottelivat talousarvioesityksestä. Neuvotteluiden päätyttyä pormestari julkisti talousarvioesityksen.

Marraskuu

Talousarvioesitys eteni ensin kaupunginhallitukseen ja sieltä kaupunginvaltuustoon. Valtuusto käsittelee talousarvioesitystä 27.11.

Myös veroprosenteista päätettiin marraskuussa. Veroprosenteista päätettiin ennen talousarvioesityksen hyväksymistä verohallinnon aikataulujen takia.

Eiran, Hernesaaren, Kaartinkaupungin, Puna-vuoren, Kaivopuiston, Munkkisaaren ja Ullan-linnan asukkaat voivat keskustella alueensa ajankohtaisista asioista pormestari **Juhana Vartiainen** ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa kaupungintalon tapahtumatorilla 28.11. kello

18.30–20 (Pohjoisesplanadi 11–13). Paikkoja on noin sadalle henkilölle, ja osallistua voi myös Helsinki-kanavalla (helsinkikanava.fi) ja lähettää kysymyksiä viestiseinän kautta. Kaupungin asiantuntijoiden ja alueen toimijoiden kanssa voi jutella tapahtumatorilla kello 17.30–18.30.

Varaa kaupungin tiloja ja laitteita käyttöösi

Tarvitsetko kokous- tai juhlapaikan? Tai hetkeksi ompelukoneen? Voit varata uudistuneesta tila-varauspalvelu Varaamosta kaupungin tiloja ja laitteita, joista suurin osa on maksuttomia. Varauksen teet helposti osoitteessa varaamo.hel.fi.

Tarjolla on monenlaisia tiloja eri puolilta kaupunkia. Esimerkiksi taloyhtiön kokous saattaa hoitua läheisen kirjaston auditoriossa, nuorisotalon monitoimitilassa tai koulun ruokasalissa. Lapsen synttärjuhliille voi löytää tilat leikkipuitosta. Nuorisotalojen ja Stadin yhteisötilojen tiloissa on mahdollista järjestää harrastustoimintaa kaupunkilaisten iloksi.

Erityisen suosittuja ovat olleet studio- ja bänditilat sekä digipelaamiseen tarkoitettut tilat. Myös kirjastojen kokous- ja työtiloja käytetään paljon.

Kesäkaudella on tarjolla mökkejä, kokoushuviloita, puutelttoja, saunoja ja ulkotenniskenttiä. Lisäksi kesäisiä ulkotapahtumia varten on puistoalueita, aukioita ja esiintymislavoja.

Varattavia laitteitakin on moneen lähtöön: esimerkiksi paperisia valokuvia voi muuttaa digitaaliseen muotoon tai esineen tulostaa 3D-laitteella. Kirjastojen laitteita, soittimia ja välineitä saa käyttöönsä maksutta, materiaali- ja tulostusmaksuja lukuun ottamatta.

Varaamossa tehdään joka kuukausi yli 10 000 varausta, ja käyttäjämäärät sekä valikoimat ovat kasvussa.

Varaamoon kirjaudutaan vahvaa tunnistautumista käyttäen eli esimerkiksi pankkitunnuksilla. Samalla asiakas luo itselleen Helsinki-profiilin, ellei hänellä sitä vielä ole. Profiilin avulla tunnistaudutaan kaupungin palveluihin.

Apua Varaamon käyttöön:

- p. 09 3102 7101 (ma–pe klo 12–18)
- varaamo@hel.fi
- Helsinki-info keskustakirjasto Oodin aulassa (ma–to klo 10–18, pe klo 10–16).

Varaamosta voi varata tilan vaikka lapsen synttärjuhliin.

Maija Astikainen

Kirjasto uudistui lapsia kuullen

Pikku Huopalahden lastenkirjasto on saanut remontissa uuden ilmeen, kuten lukuparven sopineen. Pikku Huopalahden ala-asteen aulassa sijaitsevassa kirjastossa on pääasiassa lasten ja nuorten aineistoa, mutta myös pieni kokoelma aikuisille. Lisäksi on varaushyllyt, joihin voi tilata aineistoa Helmet-kirjastojen kokoelmasta.

Uudistuksen suunnitteluun osallistui henkilökunnan lisäksi alueen asukkaita koululais- ja päiväkotiryhmiä myöten. Uudistuksesta vastasi Muotilutoimisto Rune & Berg Design Oy.

”Lapset toivoivat esimerkiksi pehmeyttä, pyöreyttä, sopukoita ja hallittavia lempeitä asioita, ja toiveet toteutuivat, sillä lukuparvi on upea. Kirjastotilat vastaavat nyt hyvin meidän ja koulun tarpeisiin. Kuulemme mielellämme yhä asukkaiden ehdotuksia tulevasta ohjelmasta”, toteaa kirjastonjohtaja **Sami Rainio**.

Osoitteessa Tilkankatu 19 sijaitseva kirjasto myös laajensi aukioloaikojaan: tiistaisin ja torstaisin ovet avataan jo kello 9.

Luonnoskuva/Arkitehdit NRT Oy

Finlandia-talo avautuu pian

Finlandia-talo avautuu perusparannuksen jälkeen monin uusin palveluin ja tiloin tammikuussa. Loppiaisen Strauss-konsertit ovat ensimmäiset yleisötapahtumat. Samalla avautuvat uusi maisemallinen viinikahvila sekä kaksi majoituskäyttöön entisistä työtekijöiden asunnoista.

Taloon tulee myös esimerkiksi ravintola ja uniikki design-kauppa. Kesällä avautuu **Alvar**, **Aino** ja **Elissa Aallon** arkkitehtuuria ja luovuutta esittelevä näyttely.

Perusparannuksessa on uusittu talotekniikkaa, sisustusta ja julkisivu suojellun rakennuksen ominaispiirteitä kunnioittaen. Esteettömyyttä on lisätty. Lisätietoa:

➔ finlandiatalo.fi

Nuoret saivat ympäristötilan

Nuorille on avattu ympäristöpainotteinen Nuorten toimintatalo Silmu Pasilaan osoitteeseen Vislauskatu 10. Tiloissa toimii myös retkeilyvälinelainaamo Wempaimisto.

Toiminta on suunnattu erityisesti 13–25-vuotiaille. Tarjolla on esimerkiksi tuunausta, kokkailua, retkiä ja leirejä.

Kaupungin ja Pääkaupunkiseudun 4H-yhdistyksen yhteiset tilat on toteutettu nuorten kanssa, ja he myös vaikuttavat toimintaan.

Wempaimistosta lainataan retkeilyvälineitä esimerkiksi helsinkiläisille alle 29-vuotiaille ja nuorten ryhmille.

Lisätietoa:

➔ nuorten.hel.fi > Nuorisotalot > Nuorten toimintatalo Silmu

6 Pienet & tärkeät

➔ Reittien tehostettua talvihoitoa lisätään

Tehostetusti hoidettujen pyörä- ja kävelyreittien verkosto laajenee noin 140 kilometriin talvikaudeksi 2024–2025. Uusia reittejä tulee noin 35 kilometriä pyöräliikenteen pääreiteille Vuosaaren sekä Kalasataman ja Pasilan välille ja Kehä 1:n varrelle. Noin 80 kilometriä hoidetaan harjasuolaamalla ja noin 60 kilometriä auraamalla. Pyöräillen tehtävää talvihoidon valvontaa lisätään.

Asukkailla tulee olla tietotaitoa selvittää esimerkiksi myrskyn aiheuttamasta sähkökatkosta, johon voi liittyä tulvia, poikkeuksia liikenteessä sekä maksamisen ja tietoliikenteen häiriöitä.

Varautuminen taloyhtiössä

- On ajantasainen pelastussuunnitelma.
- Asukkaat tuntevat turvallisuusohjeet ja osaavat noudattaa niitä.
- Jos taloyhtiössä on väestönsuoja, se on varustettu asianmukainen.
- Taloyhtiössä on henkilöitä, jotka osaavat valmistella ja ottaa suojan käyttöön.

Tietoa varautumisesta:

- turvallisuus.hel.fi
- suomi.fi/varautuminen
- 72tuntia.fi

Tero Lahti

Viisas varautuu häiriötilanteisiin

Oletko varautunut sähkö- ja vesikatkoihin?
Tiedätkö miten toimia häiriötilanteissa?

Valtakunnallisessa Suomi.fi-verkkopalvelussa julkaistiin marraskuussa Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumisen opas, joka neuvoo suomalaisia toimimaan poikkeuksellisissa tilanteissa. Niin asukkaiden, taloyhtiöiden, yritysten kuin muidenkin tulisi pitää tietotaitonsa ajan tasalla erilaisia tilanteita varten.

”Monenlainen varautuminen on myös kaupungin normaalia toimintaa, jota teemme laajassa yhteistyössä viranomaisen ja kumppaneiden kanssa. Kaupungilla on valmius hoitaa palvelut mahdollisimman normaalisti poikkeuksellisissakin tilanteissa, ja koulutamme henkilöstöämme aktiivisesti, sillä on viisautta varautua”, toteaa kansliapäällikkö Jukka-Pekka Ujula.

Esimerkiksi myrsky voi katkaista sähköt ja aiheuttaa tulvia sekä haitata liikumista. Myös tulipalot ja vaarallisten aineiden onnettomuudet ovat esimerkkejä tilanteista, joissa tulisi osata toimia oikein. Lisäksi on hyvä varautua netin ja pankkipalveluiden toimintahäiriöihin sekä pitää kunnossa älylaitteidensa tietoturva. Kaupunkilaisilla pitäisi myös olla aina saatavilla kotivara, johon

kuuluu muun muassa vettä, ruokaa, lääkkeitä ja hygieniatarvikkeita 72 tunniksi.

Taloyhtiöillä tulee olla ajantasainen pelastussuunnitelma, jonka asukkaat tuntevat. Jos taloyhtiössä on väestönsuoja, on useiden asukkaiden syytä osata ottaa suoja käyttöön ja opastaa muita. Taloyhtiöiden turvallisuudesta vastaavat hallitus, isännöitsijä ja huoltoyritys, mutta asukkaiden yhteisellä toiminnalla on suuri merkitys.

Mitä on varautuminen?

Varautuminen on ennakkoon valmistautumista erilaisiin häiriöihin, kriiseihin ja poikkeusoloihin. Niitä ovat esimerkiksi pitkät sähkö-, vesi- ja tietoliikennekatkot, myrskyt, säteilyvaara ja sotilaalliset konfliktit.

Helsingissä on noin 5 500 väestönsuojaa. Suurin osa niistä on yksityisissä kiinteistöissä olevia talosuojia. Lisäksi on suuria kallioväestönsuojia, joiden sijainnit näkee Helsingin kaupungin palvelukartasta (palvelukartta.hel.fi). Myös keskustan metroasemat toimivat väestönsuojina. Hätätilanteessa voi mennä lähimpään väestönsuojaan. Suojapaikkoja on yhteensä noin 900 000.

”Tämä merkitsee sitä, että Helsingissä on riittävästi väestönsuojia kaikille kaupungissa oleville ihmisille. Kaupunki pitää väestönsuojistaan huolta monin tavoin”, kertoo Ujula.

Useat järjestöt antavat väestönsuojelu- ja valmiuskoulutusta kriisien varalle.

Getty Images

Pidä kotona (3 päiväksi)

- ruokaa ja vettä kaikille taloudessa asuville, myös lemmikeille
- radio ja lamppu, jotka toimivat ilman verkkovirtaa, esimerkiksi paristoilla
- varavirtalähde ladattuna
- välttämättömät lääkkeet
- ensiaputarvikkeet
- joditabletteja suosituksen mukaan
- hygieniatarvikkeita, mm. käsi-desiä ja kosteuspyyhkeitä
- käteistä rahaa
- ilmastointiteippiä ikkunoiden ja tuuletusaukkojen tiivistämiseen

Voit ilahduttaa senioria ostamalla joulukukan Ole joulu-pukkina seniorille -kampanjan kukkakaupoista tai niiden nettisivuilta 17.12. asti. Kaupunki auttaa toimittamaan kampanjan (kottonaasuen.fi) kukkia senioreille ja Joulu-puu-keräyksen lahjoja lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitseville lapsille (joulupuu.org).

Nuorisotalojen jäsenkortti eli Jässäri uudistuu muovi-kortista digitaaliseksi. Jässäriä voi ilmoittautua nuorisotalojen harrastuksiin, tapahtumiin ja muuhun toimintaan. Jässäri tuo puhelimeen tiedot lähimmän nuorisotalon toiminnasta. Huoltajan tulee rekisteröidä alle 18-vuotiaiden jäsenyys osoitteessa jassari.populon.fi.

Työvoimapalvelut kunnalle –työhaun tavat säilyvät

Työvoimapalvelut siirtyvät valtiolta kunnille ensi vuoden alusta alkaen. Helsingissä palvelua tulee tarjoamaan Helsingin työllisyyspalvelut. Työnhakijoille palvelut jatkuvat katkeamatta eikä heidän tarvitse tehdä muutoksen takia toimenpiteitä. Helsingin työllisyyspalveluiden toimipisteet säilyvät ennallaan Kampissa, Itäkeskuksessa, Viipurinkadulla ja nuorten Ohjaamossa Fredrikinkadulla. TE-toimiston Pasilan toimipiste sulkee ovensa tämän vuoden loppuun mennessä.

Myös digitaalinen työllisyyden verkkopalvelu Työmarkkinatori säilyy käytössä. Palvelussa voi ilmoittautua työnhakijaksi, tehdä työnhakuprofiilin ja etsiä työpaikkoja. Tietoa on suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Asiointipalvelu on suomeksi ja ruotsiksi. Työmarkkinatorin käyttöön saa tarvittaessa apua Kampin tai Itäkeskuksen toimipisteissä.

Nykyisten TE-palvelun asiakkaiden tiedot siirtyvät automaattisesti kunnan palveluihin. Mikäli tietää työllisyystilanteensa muuttuvan vuodenvaihteessa, kannattaa tehdä ennakkoon ilmoitus muutoksesta Työmarkkinatori-verkkopalvelussa.

“Uudistuksen tavoitteena on, että asiakkaat saavat entistä laajemmin ja monipuolisemmin tukea työllistymiseen sekä osaamisen vahvistamiseen. Parhaimmillaan voimme auttaa siinä, että työnhakijat löytävät työtä nopeammin ja työnantajat tarvitsemiaan osaajia”, kertoo Helsingin kaupungin työllisyysjohtaja Annukka Sorjonen.

Myös työnantajille tarkoitetut palvelut siirtyvät Helsingin työllisyyspalveluihin.

Toimi näin

- Jos olet TE-toimiston tai Helsingin työllisyyspalveluiden asiakas, ei sinun tarvitse tehdä toimenpiteitä muutoksen vuoksi.
- Jos tiedät työllisyystilanteesi muuttuvan vuodenvaihteessa, voit ilmoittaa siitä ennakkoon verkkopalvelu Työmarkkinatorin Asiointi -palvelussa.

Työnhakijoiden palvelut

Sähköinen asiointi: tyomarkkinatori.fi

Ajanvarauksettomat neuvontapalvelut:

Kampissa (Malminkatu 34) ja Itäkeskuksessa (Asiakkaankatu 3A) ma–pe klo 9–16

Palvelut ajanvarauksella: Viipurinkadun toimipiste (Viipurinkatu 2) ma–pe klo 9–16

Nuorten Ohjaamo (15–29-vuotiaille): Kampissa (Fredrikinkatu 48) ma–pe klo 12–16 ja Itäkeskuksessa (Asiakkaankatu 3A) torstaisin klo 12–16

Puhelinpalvelu: 09 310 36107 ma–pe klo 9–15

Työnantajien palvelut

Sähköinen asiointi: tyomarkkinatori.fi

Lisätietoa: tyollisyyspalvelut.hel.fi
hel.fi/fi/yritykset-ja-tyo

Ryhdy sijaisvanhemmaksi

Sijaisvanhempi hoitaa ja kasvatkaa kotiinsa sijoitettua lasta. Sijaisperheeksi sopivat niin sinut, yksinhuoltajat, pariskunnat, nais- ja miesparit kuin kahden vanhemman lapsiperheet.

Sijaisperheen tilanteen tulee olla vakaa, ja oman biologisen lapsen vähintään 2-vuotias. Sijoituksen alussa toisen vanhemman tulee jäädä noin vuodeksi kotiin. Sijaisvanhemmalle maksetaan hoitopalkkio, lapsen kuluihin tarkoitettu kulkokorvaus ja lapsilisä. Sijaisvanhemmilta ei edellytetä tiettyä koulutusta. Ennen tehtävään ryhtymistä kiinnostuneet valmennetaan. Valmennus ei sido mihinkään.

Helsingissä on suuri tarve uusille sijaisperheille ja valmennuksia järjestetään ympäri vuoden. Lisätietoja antaa sosiaaliohjaaja Niina Marjoniemi (niina.marjoniemi@hel.fi, p. 040 664 9420).

Ilmoita lapsi opintielle

Vuonna 2018 syntyneet helsinkiläislapset aloittavat koulun elokuussa 2025 ja vuonna 2019 syntyneet esikouluun. Kouluun ilmoitaudutaan 7.–26.1.2025 osoitteessa asti.hel.fi tai käymällä koululla keskiviikkona 22.1.2025 kello 8–10. Ensimmäinen koulupäivä on torstai 7.8.2025. Lisätietoa: edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Esiopetukseen siirtyville lapsille osoitetaan esiopetuspaikka automaattisesti, jos he ovat nyt kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Paikka pitää kuitenkin vastaanottaa sähköisessä Asti-asiointipalvelussa 13.–26.2.2025. Lisätietoa: hel.fi/esiopetus.

Lauri Rotko

Metrokatko Vuosaareen

Metrolinke pysähtyy Puotilan ja Vuosaaren välillä viideksi kuukaudeksi ensi keväästä alkaen, koska Vuosaaren metrosilta peruskorjataan. Työt alkavat toukokuussa. Itäkeskuksen ja Vuosaaren välille tulee korvaavaa bussiliikennettä.

Peruskorjaus pidentää Puotilan ja Rastilan metroasemien välillä sijaitsevan Vuosaaren metrosillan elinkaarta noin 35 vuotta ja varmistaa metron Vuosaaren haaran liikennöinnin. Sillan läheisyydessä sijaitsevaan Rastilan alikulkueen tehdään myös korjauksia.

Vuosaaren ja Rastilan metroasemat suljetaan korjauksen vuoksi. Molemmilla asemilla uusitaan valaistus. Vuosaaren metroaseman liukuportaat uusitaan ja laiturialueen lämmitysjärjestelmä korjataan. Asemalaiturille tulee esteettömyysopastus.

Asukkailta ohjelmaideoita

Asukkaat voivat ehdottaa ohjelmaa ja vuokrata useita tiloja.

Tulevaa visioidaan nyt

Kulttuurikeskusten tulevaisuuden toimintaa linjataan parhaillaan. Asukkaat ovat osallistuneet visiotyöhön, joka valmistuu ensi keväänä.

Yli puoli miljoonaa käyntiä

Kulttuurikeskuksissa vieraillaan vuosittain noin 600 000 kertaa. Keskukset ovat kaupunkilaisten kohtauspaikkoja ja olohuoneita, ja myös alueidentiteetin vahvistajia sekä maamerkkejä.

Osalla on oma profiili

Annantalo on lasten ja nuorten oma taidekeskus. Caisa edistää moninaisuutta. Kansainvälinen vierailunäyttämö Savoy vastaa myös Espan lavan ohjelmasta.

Monenlaista saman katon alla

Kulttuurikeskuksissa on kahvila tai ravintola ja pääsymaksuton galleria. Monissa on myös kirjasto, työväenopisto ja nuorisotoimintaa.

Kulttuuria kotikulmilla

Kulttuurikeskuksia on ympäri kaupunkia, joten moni voi nauttia ihan kotikulmillaan esimerkiksi tapahtumista, esityksistä, näyttelyistä ja työpajoista. Ne ovat yleensä edullisia tai maksuttomia.

Kaupungin kulttuurikeskuksista löytyy vaikka mitä jännää kaikenikäisille.

Teksti: **Tiina Kotka** Kuva: **Miikka Pirinen**

Lähteet: viestintäasiantuntija Minna Roine/Helsingin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, annantalo.fi, caisa.fi, espanlava.fi, kanneltalo.fi, malmitalo.fi, maunulatalo.hel.fi, savoyteatteri.fi, stoa.fi, vuotalo.fi

Stoa on vanhin

Kuvassa näkyvä Stoa viettää 40-vuotisjuhlavuottaan tarjoten ohjelmaa tanssista sirkukseen Itäkeskuksessa. Saman katon alta löytyvät esimerkiksi suomen- ja ruotsinkielinen työväenopisto sekä nuorten toimintatalo. Asukkaat ovat osallistuneet tulevan laajennuksen suunnitteluun.

Maunula-talo on kuopus

Keskusten kuopus tarjoaa kulttuuri- ja tapahtumapuolen lisäksi työväenopiston, nuorisotalon ja kirjaston palvelut. Toimintaa suunnitellaan alueen asukkaiden kanssa.

Malmitalolla kolmikymppiset

30-vuotisjuhliiaan viettävässä Malmitalossa on vuosittain yli 400 tapahtumaa konserteista näytelmiin, ja lisäksi kirjaston, työväenopiston, Kino Helioksen, kuvataidekoulun, musiikkiopiston, käsityökoulun, tanssiopiston ja nuorten palvelut.

Länneestä itään

Läntisin kulttuurikeskus Kanneltalo tarjoaa Kannelmäessä kulttuuripalvelujen lisäksi kirjaston, työväenopiston ja nuorisotalon palvelut; itäisin Vuotalo puolestaan Vuosaaressa kulttuurin ja tapahtumien lisäksi kirjaston ja työväenopiston.

eskukseset

Luvassa uusia asuinalueita ja asumismuotoja

Helsinki ottaa käyttöön uuden asumisen mallin turvatakseen kohtuuhintaista asumista. Lähivuodet tuovat myös uusia asuin- ja luonnonsuojelualueita.

Teksti: Tiina Kotka • Kuva: Sakari Röyskö

Helsinkiin muuttaa tulevina vuosina paljon ihmisiä väestöennusteen mukaan, joten uusia asuntoja tarvitaan. Niitä on tavoite rakentaa noin 7 000 vuodessa, jotta koteja riittää kaikille eivätkä hinnat kohoa liikaa, kertoo Helsingin asun- to-ohjelmapäällikkö **Hanna Dhalmann**.

”Kaupungin linjana on monipuolinen asun- totuotanto eli rakennetaan erikokoisia asun- toja, joita on vuokratyöstä omistusasun- miseen. Tällöin kunkin alueen asukaskunta on mahdollisimman moninainen, ja asuk- kaat voivat halutessaan pysyä tutuilla kulmilla elämäntilanteiden muuttuessa. Tämä ruokkii kotiseuturakkautta ja yhteisöllisyyttä, mutta myös alueiden vetovoimaa”, toteaa Dhalmann.

Asuntorakentamisessa on juuri nyt paljon haas- teita kohonneista materiaali-, energia- ja korko- kuluista inflaatioon asti, mikä laskee niin asun- tojen rakentamisen kuin ostamisenkin haluja.

Tilannetta hankaloittaa sekin, että pian sen jälkeen kun Helsinki luopui omasta Hitas-mallistaan, joka ei enää palvellut riit- tävästi tarkoitustaan kohtuuhintaisten asun- tojen tarjoajana, maan hallitus päätti lopet- taä asumisoikeusasuntojen rahoittamisen ensi vuoden jälkeen. Tämän vuoksi Helsinkiin jää rakentamatta satoja suunniteltuja asuntoja. Helsinki osallistuu aktiivisesti uusien asumisen mallien kehittämiseen yhteistyössä valtion ja muiden suurten kaupunkien kanssa.

Helsinki kehittää parhaillaan Vuokralla omaksi -mallia. Vuokralaisille kaavaillaan

”Kaupungin linjana on moni- puolinen asuntotuotanto eli rakennetaan erikokoi- sia asuntoja, joita on vuok- rakäytöstä omistusasun- miseen”, kertoo Helsingin asunto-ohjelmapäällikkö Hanna Dhalmann.

mahdollisuutta lunastaa asuntonsa itselleen noin 10 vuoden asumisen jälkeen. Osa maksetuista vuokrista huomioitaisiin asunnon lunastushinnassa. Kaupunki ohjaa tällaista asumista erityisesti esikaupunkialueille, joilla on tarve monipuolistaa asutokantaa. Tontteja on kartoitettu muun muassa Oulunkylästä, Laajasalosta ja Malmilta. Rakentaminen aloitetaan mahdollisimman pian.

Kohtuuhintaisen asumisen turvaaminen on nyt yhä tärkeämpää myös valtion tekemien toimeentulo- ja asumistukileikkausten vuoksi.

”Olemme edenneet hyvin esimerkiksi tavoitteessa poistaa asunnottomuus vuoteen 2025 mennessä. Tilanteemme on ollut kansainvälisestikin katsottuna esimerkillinen,

”Monet taloyhtiöt ovat rahoittaneet peruskorjauksensa myymällä rakennusoikeutta tontilleen.”

mutta tukimuutokset voivat vaikuttaa tähän, samoin muuttamiseen eri alueille. Kaupungin asumisneuvonnalla on nyt tärkeä rooli”, toteaa Dhalmann.

Helsinki on onnistunut epävarmassa ja turbulentissa tilanteessa linjaamaan lähivuosisille rakentamisen tavoitteensa. Kaupungin valtuusto hyväksyi ne syksyllä. Mitä ne sitten pitävät sisällään?

Ensinnäkin uusista asunnoista noin puolet on omistusasuntoja, ja noin 40 prosenttia on vuokra-asumista kaikkine sen muotoineen. Loppuosa on näiden väliin jäävää välimuotoista asumista, kuten osaomistus- ja asumisoikeusasumista.

”Esimerkiksi ulkomaiset asiantuntijat hämmästelevät sitä, kuinka arvoalueillamme on rakennettu asumista hyvin erilaisille kotitalouksille, ja toisaalta sitä, ettei meillä ole sellaisia laajoja vuokra-asuntojen keskittymiä kuin maailmalla. Meillä vuokrakerrostaloasuntoja saa olla alueen asutokannasta enintään puolet”, kertoo Dhalmann.

Lähi vuosien asuntotuotannosta vähän yli puolet tulee olemassa oleville asuinalueille. Tällainen täydennysrakentaminen on ekologisempaa ja kustannustehokkaampaa kuin uusien alueiden luominen, koska liikenneyhteydet, palvelut ja kunnallistekniikka viemäreineen päivineen ovat valmiina.

”Monet taloyhtiöt ovat rahoittaneet peruskorjauksensa myymällä rakennusoikeutta tontilleen. Täydennysrakentaminen voi tuoda asukkaiden ympäristöön muutoksia, jotka eivät aina ole ymmärrettävästi mieluisia. Toisaalta sen ansiosta voidaan säästää viheralueita rakentamiselta.”

Jo valmiiksi tiiviin kantakaupungin asuntomäärää kasvatetaan ullakkorakentamisella ja esimerkiksi toimistorakennusten muuntamisella asuinkäyttöön.

”Kaupunki tulee ylipäätään sujuvoittamaan rakentamisen prosesseja, ja tarjoaa jo nyt taloyhtiöille maksutonta neuvontaa täydennysrakentamisesta, energiaremonteista ja hissien jälkiasentamisesta”, vinkkaa Dhalmann.

Helsinkiin kohoaa tulevina vuosina myös kokonaan uusia asuinalueita: Malminkenttä, eteläinen Postipuisto ja Pukinmäen ranta. Lisäksi rakentamista jatketaan erityisesti Kalasata-

Asumista suunnitellaan pitkäjänteisesti

Helsinki tekee asumisen pitkäjänteistä suunnittelua varten Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) valtuustokausittain. Ohjelma linjaa paljon ja millaista asumista Helsinkiin tulee. Vuosina 2024–2027 tavoitteena on sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto, laadukas ja vetovoimainen asuminen, asuinalueiden kehittäminen ja kaupunkiuudistus sekä riittävä asuntotuotanto ja kestävä kasvu. Toimenpiteitä on 38.

Asuntorakentamista ohjaavat useat muutkin linjaukset kaupunkistrategiasta yleiskaavaan ja Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteiseen Maankäyttö, asuminen ja liikenne -sopimukseen vuosille 2024–2035.

massa, Jätkäsaarella, Kruunuvuorenrannassa ja Pohjois-Pasilassa.

”Asuntoja tulee lähtökohtaisesti muualle kuin viheralueille, ja arvokkaimmat luontoalueet säästetään. Tämä on tärkeää viihtyisyyden ja ilmastomuutoksen takia. Esimerkiksi sademäärien ja tulvariskien kasvaessa tarvitaan vettä imeviä pintoja. Kaupunki suosii vehreitä korttelipihoja päällysteisten kansipihojen sijaan”, toteaa Dhalmann.

Helsinki edistää vähähiilistä rakentamista. Kaupunki käyttää esimerkiksi hiilijalanjäljen raja-arvoa ohjaamaan ympäristöystävällisemmäksi niin asemakaavoitusta, tonttikilpailuja kuin asuinkerrostalojen rakentamista.

”Kaupunki omistaa noin 65 prosenttia maasta Helsingissä, joten se voi ohjata rakentamista tuntuvasti”, muistuttaa Dhalmann.

Kaupunki kiinnittää huomiota myös maaperän suojeluun. Oma lukunsa ovat maa- ja meri-alueiden luonnonsuojelualueet, joiden pinta-alaa Helsinki haluaa kasvattaa vähintään 10 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä. Luonnonsuojelualueita on nyt Helsingissä yli 1 400 hehtaaria, josta kolmannes on vesipinta-alaa. ■

Tiesitkö?

- Helsingissä asuu lähes 675 000 henkilöä.
- Helsinkiin muutti viime vuonna 11 000 henkilöä, heistä noin 8 500 ulkomailta.
- Helsinkiläiset ostavat ensiasuntonsa keskimäärin noin nelikymppisinä.
- Helsingin kaupunkikonserni omistaa noin 67 500 asuntoa eli 17 prosenttia kaupungin koko asutokannasta.
- Tulevissa väestötrendeissä korostuvat todennäköisesti muutto ulkomailta ja nuorten sekä ikääntyneiden määrän kasvu.

Lähde: AM-ohjelma 2024

Kaupungin- valtuuston kaksi alkua

Helsingin kaupunginvaltuusto täyttää ensi vuonna 150 vuotta. Vuonna 1875 pidettiin valtuuston ensimmäinen kokous. Vuonna 1919 puolestaan aloitti valtuusto, joka oli ensimmäistä kertaa valittu yleisellä ja yhtäläisellä äänioikeudella.

Teksti: Aki Laurokari • Kuvat: Helsingin kaupunginmuseo

1875

Helsingin kaupunginvaltuuston ensimmäinen kokous 12. tammikuuta vuonna 1875 oli kaoottinen. Nykyisin Bockin talon Empiresalissa tunnettuun tilaan, silloiseen Raatihuoneen maistraatin istuntosaliin, oli kokoontunut tuoreita kunnanvaltuutettuja ja epäselvyyttä oli esimerkiksi siitä, miten puheenjohtaja pitäisi valita. Menossa oli uuden päätöksentekojärjestelmän ensimmäinen kokous. Se venyi kolmituntiseksi.

Kaupunginvaltuuston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin **Fredrik Pipping**, mutta hän vetosi sairauteen eikä suostunut ottamaan tehtävää vastaan. Uudessa äänestyksessä puheenjohtajaksi valittiin **Leo Mechelin**, joka ei hänkään olisi halunnut ryhtyä tehtävään.

”Mechelin sanoi, ettei pystyisi hoitamaan tehtävää, koska ei tiedä miten olla uuden valtuuston puheenjohtajana”, kertoo historian tutkija **Tero Halonen**, joka on tutkinut Mechelinin toimintaa kaupunginvaltuuston puheenjohtajana.

Mechelin otti lopulta tehtävän vastaan.

”Mechelinin valinnassa vaikutti myös se, että hän oli hallinto-oikeuden professori ja tiesi, miten hallinto toimii. Uuteen hallintoon tarvittiin hänen asiantuntemustaan”, Halonen kertoo.

Tuohon aikaan valtuuston puheenjohtaja oli käytännössä myös kaupunginjohtaja. Myöhemmin Mechelinistä tuli Suomen suuriruhti-

naskunnan ajan merkittävimpiä valtiomiehiä ja poliittisia johtajia. Kaupunginvaltuustoa hän johti kahteen otteeseen, ensin 1870-luvulla ja sitten 1890-luvulla.

Mechelinille kaupunginvaltuusto oli tärkeä jo siksi, että suomalainen kaupunginvaltuusto toimi vastavoimana venäläistämispolitiikalle.

”Hän piti tärkeänä, että oikeusvaltiota vahvistetaan”, Halonen kertoo.

Helsinki oli kaupunginvaltuuston aloittaessa noin 25 000 asukkaan kehittyvä kaupunki, joka oli suuriruhtinaskunnan pääkaupunki sekä tieteen ja kulttuurin keskus.

Kaupunginvaltuuston synty perustui vuonna 1873 annettuun asetukseen, joka lakkautti porvarioikeuden haltijoiden ja elinkeinonharjoittajien etuoikeutetun aseman kaupunginhallinnossa. Kaupungeille tuli uudistuksen myötä myös lisää tehtäviä, kuten koululaitos, sairaanhoito ja köyhäinhoito, jotka olivat aiemmin kuuluneet kirkolle.

Uudistuksen myötä päätöksentekoon osallistuvien joukko laajeni muun muassa senaatin virkamiehillä, yliopiston professoreilla, upseereilla ja tehtaan johtajilla.

Tuolloin kunnallisvaalit suosivat varakkaita, sillä vain kunnallisveroja maksavat pääsivät päättämään verorahojen käytöstä. Mitä enemmän maksoi veroja, sitä enemmän oli ääniä.

Kaikkein pienituloisimmilla ei ollut äänioikeutta eikä vaalikelpoisuutta, joten esimerkiksi työväen edustajat eivät nousseet valtuustoon. Äänioikeus koski myös pientä osaa naisista eli naimattomia naisia ja leskiä, jotka maksoivat kunnallisveroja. Valtuutetuiksi he eivät päässeet, mutta saattoivat olla jäseninä lautakunnissa ja komiteoissa.

”Vaalitapa, jolla ensimmäinen valtuusto valittiin, oli vähän kuin nykyään osakeyhtiöiden päätöksenteko eli heillä, jotka omistivat eniten, oli eniten valtaa päättää asioista”, Halonen toteaa.

Halonen kertoo, että vuoden 1873 kunnallisetuksen myötä tullut muutos oli kuitenkin aikaisempaan järjestelmään verrattuna edistysaskel kohti demokratiaa.

1919

Vuonna 1919 Helsingin kunnallishallinto koki valtavan uudistuksen. Valtaan nousi valtuusto,

150-vuotiaan valtuuston juhlavuosi

Kaupunginvaltuustoa juhlistetaan pitkin vuotta. Luvassa on muun muassa juhla kokous, luentosarjat kaupungin historiasta ja tulevaisuudesta sekä avointen ovien päivät päätöksenteon ytimeen kaupungintalolla. Lisäksi valtuuston ja samalla Helsingin historiaa käsittelevä videosarja käynnistyy ja Historia Helsinki -sivustolla on artikkeleita valtuuston historiasta. Lisätietoa löydät joulukuussa avattavalta sivustolta: hel.fi/fi/uutiset/kaupunginvaltuusto-150-vuotta

Ensimmäinen kokous pidettiin Bockin talon Empiresalissa.

Ilari Järvinen/Helsingin kaupunginmuseo

Olof Sundström/Helsingin kaupunginmuseo

Pörssisalissa Fabianinkadulla kaupunginvaltuusto kokoontui vuosina 1912–1931. Kuva on vuodelta 1929. Kaupunginvaltuuston muut kokoontumispaikat ovat olleet Bockin talon Empiresali 1875–1912, Kaupungintalon juhlasali 1932–1965, Valkoinen sali (Aleksanterinkatu 16) 1965–1988 ja Kaupungintalon valtuustosali vuodesta 1988 eteenpäin.

Wolfenstein/Helsingin kaupunginmuseo

Leo Mechelin toimi kaupunginvaltuuston puheenjohtajana 11 vuotta. Hänen puheenjohtajakausillaan valtuusto päätti muun muassa vesijohtoverkoston rakentamisesta. Kuva on vuoden 1900 tienoilta.

Keväällä on kuntavaalit

Kaupunginvaltuusto on Helsingin ylin päättävä elin. Se valitaan kuntavaaleissa joka neljäs vuosi. Kaupunginvaltuuston vastuulla ovat kaupungin toiminta ja talous.

→ Kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntaina 13. huhtikuuta kello 9–20. Ennakkoäänestys kotimaassa alkaa 2.4. ja päättyy 8.4. Ulkomailla ennakkoäänestää voi 2.–5.4.2025. Vaaleissa valitaan 85 valtuutettua Helsingin kaupunginvaltuustoon.

→ Lisätietoa vaaleista: hel.fi/vaalit

joka oli äänestetty yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden voimin. Aiemmassa järjestelmässä ei käytännössä ollut tilaa työväestölle, köyhille tai naisille.

”Sitä voi pitää aikamoisena ihmeenä, että tällainen valtava demokraattinen uudistus tapahtui puoli vuotta sisällissodan päättymisen jälkeen, ja mahdollisti sisällissodan hävinnellekin puolelle osallistumisen päätöksentekoon”, kertoo historiantutkija **Kati Katajisto**.

Katajisto muistuttaa, että yleiseen ja yhtäläiseen äänioikeuteen siirtymiseen vaikutti myös ulkomaiden paine. Porvarillisen puolen oikea laita puolestaan vastusti siirtymää. Koska valkoinen Suomi oli turvautunut saksalaisten apuun vuonna 1918 ja Saksa hävisi ensimmäisen maailmansodan, vaativat länsivallat ehdoksi Suomen itsenäistymisen tunnustamiselle demokraattisten periaatteiden noudattamista.

1900-luvun alussa äänioikeusuudistus oli

pysähtynyt Venäjän keisarin vastustukseen. Katajisto spekuloi, että jos äänioikeusuudistus olisi saatu aikaisemmin käytäntöön, sisällissotaa ei välttämättä olisi käyty.

”Kunnallinen demokraattinen äänioikeusuudistus oli yksi keskeisimpiä työväestön vaatimuksia, joka radikalisoi väkeä. Tuohon aikaan ei ollut olemassa hyvinvointivaltiota, joten kaikki keskeiset kysymykset hätäaputoista ja elintarvikejakelusta päätettiin kunnallisella tasolla ja päätösvalta oli pelkästään porvarillisen puolen käsissä. Se ruokki epäluottamusta vuosina 1917 ja 1918.”

Vaalit voitti SDP. Tosin määräänemistönä oli porvarillisella puolella, koska RKP oli toiseksi suurin puolue ja kokoomus kolmanneksi suurin. SDP:n valtuutettu **Miina Sillanpää** teki historiaa ollessaan yksi ensimmäisistä naisvaltuutetuista ja myös myöhemmin ensimmäinen nainen ministerinä.

Kaupungissa oli vuonna 1918 asukkaita jo

noin 155 000, vuonna 1875 vasta noin 25 000. Vaikka oli juuri eletty järkyttäviä aikoja, oltiin uuden kynnyksellä ja intoa riitti. Olihan kaupunki vasta itsenäistyneen maan pääkaupunki.

”Se kohotti itsetuntoa. Haluttiin luoda moderni ja eteenpäin katsova kaupunki, joka kestää vertailua vastaaviin muihin Euroopan pääkaupunkeihin”, Katajisto kertoo.

Vaikka kaupunginvaltuuston 150-vuotisen historian aikana on nähty suuria päätöksiä, kuten metropäätös, Katajisto peräänkuuluttaa niin sanottujen pienten päätösten ja ahkeran puurtamisen merkitystä.

”Nostaisin valtuustotyöskentelyn arvoa siinä, että siellä valtuutetut jaksavat tehdä systemaattisesti työtä oman kaupunkinsa hyväksi päätös päätökseltä. Se on hidasta, vaivalloista, vaikeaa ja byrokraattistakin, mutta jos ei sitä tehtäisi, niin kaupunki olisi huonossa jamassa. Sille arkipäivän puurtamiselle noston hattua”, Katajisto toteaa. ■

”Ruoholahden
teemaleikkipuistossa
toteutuvat Helsingin
muotoilun ja
arkkitehtuurin
tavoitteet”

Piritta Hannonen ja Hanna
Harris kertovat, että suosituksi
noussut Ruoholahden tieto-
koneleikkipuisto on suunniteltu
yhdessä käyttäjien kanssa.

Leikkipuisto Ruoholahti on kokenut lähes täydellisen muodonmuutoksen. Lapset eivät vain leiki siellä, vaan voivat myös oppia tietokoneen toiminnasta tässä Helsingin ensimmäisessä teemaleikkipuistossa. Pääleikkivälineenä on kaksiosainen leikkitorni, joka edustaa prosessoria. Sen sisällä voi kiipeillä, ryömiä ja liukua.

”Puistossa on aina ollut perheitä ja lapsia leikkimässä, kun olen kävellyt sen ohi”, Helsingin kaupungin designjohtaja **Hanna Harris** kertoo.

Teemaleikkipuisto on hyvä esimerkki Helsingin muotoilun ja arkkitehtuurin tavoitteista – tehdä sellaisia julkisia tiloja ja palveluja, jotka luovat hyviä kokemuksia kaupunkilaisille. Tärkeiksi ja toimiviksi koetut puitteet houkuttelevat ihmisiä yhteen, mikä taas ruokkii yhteisöllisyyttä.

Mistä kaikki Ruoholahden puistossa alkoi? On mentävä vuoteen 2021.

”Lastenkirjailija-kuvittaja **Linda Liukkaalla** oli idea, miten tietokoneesta oppiminen voisi toimia leikkipuistossa ilman yhtäkään näyttöä. Pohdimme ja sparrailimme asiaa kaupungin eri toimijoiden kanssa ja se alkoi edetä”, Harris muistelee. Hän tekee paljon juuri tällaista sillanrakennustyötä ja toimii muotoilusta tunnetun Helsingin julkisina kasvoina.

Puisto päätettiin rakentaa Ruoholahteen hyvien liikenneyhteyksien päähän ja lähelle keskustaa, jolloin sinne pääsevät helposti myös matkailijat. Leikkipuisto Ruoholahti oli myös peruskorjauksen tarpeessa, ja tietokoneeteema istui alueen IT- ja pelialan yrityksiin.

Kaupunki otti leikkipuiston ja sen yhteydessä olevan päiväkodin työntekijät, paikalliset lapset ja käyttäjät mukaan suunnitteluun, mikä on tyypillistä muotoiluprosessille. Esiin nousi ideoita, mutta myös asukkaiden toive siitä, että ”paikallisena laskettelukeskuksena” toimiva puiston kukkula ja laaja nurmialue pysyvät ennallaan. Näin on tapahtunut.

KUKA

Muotoilun taitajat

Helsingin designjohtajana toimiva **Hanna Harris** on tehnyt töitä mm. Arkkitehtuurin tiedotuskeskus Archinon toiminnanjohtajana ja Suomen Lontoon instituutin ohjelmajohtajana. Lontoossa hän tuotti nopeasti loppuun myyneen Hel Yes! -ravintolan ja muotoiluohjelmaa teollisuushalliin. Hän pitää Helsingin omaleimaisesta metrosta oransseine penkkeineen.

Kaupunkimuotoilupäällikkö **Piritta Hannonen** työstää tulevaisuuden Helsingistä. Aiemmin hän on toiminut palvelumuotoilijana ja suunnittelijana ja kehittänyt tuolloin mm. keskustakirjasto Oodin palveluita työntekijöiden ja kaupunkilaisten kanssa. Hannonen innostuu Teurastamon alueesta, missä on tilaa luovuudelle.

Ylä-Malmintorin elävöittämistä tavoittelevassa projektissa on puolestaan testailtu torille suunniteltuja asioita asukkaiden kanssa.

”Muotoilu tuo ihmisiä yhteen jo suunnitteluvaiheessa, jotta heidän tarpeensa ja toiveensa tulevat esille. Tekeminen myös sitouttaa tulevaan”, korostaa kaupunkimuotoilupäällikkö **Piritta Hannonen**.

Hän on Harrisin läheinen työkaveri, joka tekee pitkän tähtäimen strategista suunnittelua: sovittaa helsinkiläisten tulevia palvelutarpeita ja kaupungin elinvoimaisuutta maailman muutokseen, tuo toimijoita yhteen sekä miettii, milloin mitään tulisi tehdä.

Esimerkit kuvastavat sitä, kuinka design-Helsinkiä tunnetusta pääkaupungista on tullut yhä monipuolisempi muotoilukaupunki. Kaupunki on satsannut muotoiluosaamiseensa vahvasti: sillä on jo kymmenen vuo-

den ajan ollut oma muotoilijatiimi, jonka kanssa toimii kaupungin kehittäjien toimialaverkosto ja muotoilutoimistoja. Palvelujen ja kohteiden suunnitteluun osallistuvat myös kaupungin työntekijät, asukkaat, yritykset ja yhteisöt.

Muotoilun edistämistyötä tehdään jopa kaupungin kouluissa, kuten viime vuonna Helsinki Design Award -palkinnon saaneessa Arabian peruskoulussa.

”Seiskaluokkalaiset kertoivat, että ovat oppineet yhdessä tekemistä, erehtymisen taitoa ja uudelleen tekemistä arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen avulla. Tällainen muita kunnioittava ja luova ongelmanratkaisu on mitä tärkein tulevaisuustaito”, Harris sanoo.

Helsingin muotoilu- ja arkkitehtuurimainetta maailmalla rakentavat vahvasti esimerkiksi keskustakirjasto Oodi ja Pohjoismaiden suurin designfestivaali, Helsinki Design Week. Oodi on auttanut koko kirjastoverkostoa uudistamaan monipuolisiksi tekemisen paikoiksi, joita aktiivinen henkilökunta, ”kirjastoheimo”, jatkuvasti kehittää.

”Eräs norjalainen vieras oli aivan häkeltynyt, kun hän näki, mitä kaikkea siellä tapahtuu. Samanaikaisesti nuoret kokoontuivat tekemään läksyjä, seniorit osallistuivat digiklinikkaan ja saksalainen neurokirurgi printtasi 3D-printterillä aivot”, Harris kuvailee.

Kesällä niin kaupunkilaiset kuin turistitkin löysivät tiensä Töölönlahden kesäpuistoon. Kaupunkilaisten ja alueen toimijoiden kanssa suunnitellussa puistossa sai esimerkiksi istua rantatuoleilla ja pelata pingistä kukkaloiston keskellä.

Maailmalla kiinnostaa myös tuleva Arkkitehtuuri- ja designmuseo. Sillä on maailmanlaajuisesti ainutlaatuiset kokoelmat, jotka pääsevät jatkossa paremmin esille. Museota päästään rakentamaan arvioiden mukaan vuoden 2027 lopulla.

”Voimme olla ylpeitä, sillä saimme 623 ehdotusta museon kansainvälisen suunnittelukilpailun ensimmäisessä vaiheessa. Oodista tuli aikanaan yli 500 ehdotusta”, Harris päättää. ■

Teksti: **Katja Alaja** • Kuva: **Miikka Pirinen**

Muotoilulla innostavia paikkoja ja palveluja

Käyttäjälähtöinen, kokeileva suunnittelu luo kaupunkilaisia innostavia paikkoja ja palveluja Helsinkiin. Uusi tietokoneleikkipuisto käy hyvästä esimerkistä, sanovat muotoilun taitajat Hanna Harris ja Piritta Hannonen.

Teksti: Tiina Kotka • Kuva: Tiina Kotka

Nollataan ruokahävikki

Yli puoli miljoonaa kiloa ruokaa on säästynyt hävikiltä tänä vuonna Helsingissä. Kaupunki käyttää useita keinoja nollatakseen hävikin.

”Toimitamme jatkokäyttöön eniten hävikkivihanneksia ja -hedelmiä, mutta paljon muuta-kin leivistä valmiiseen ruokaan”, kertoo Stadin safkan toiminnasta vastaava Anni Heinälä.

Asukastalo Ankkurissa Herttoniemennrannassa käy kuhina, kun tarjoillaan lahjoitettuna saatua hävikkilounasta, johon henkilökunta on tehnyt lisukkeita. ”Ruokaa kehutaan hyväksi, ja moni arvostaa suuresti sen hävikkitaustaa. Ruoalla on iso arvo, koska se ylläpitää hyvinvointia ja tutustuttaa toisiinsa eri elämäntilanteissa olevia. Lounaasta on tullut niin suosittu, ettei meille mahdu juurikaan uusia ruokailijoita”, kertoo talon toiminnanjohtaja **Mari Malaska**.

Lounaan toi asukastaloon ruoka-apua välittävä Stadin safka, jota ylläpitävät Helsingin kaupunki ja Helsingin seurakuntayhtymä. Stadin safka noutaa 11 ravintolan ja oppilaitoksen yli jäänyttä jäähdytettyä ruokaa ja kuljettaa

sen hävikkiruokaterminaaliinsa lajiteltavaksi ja vietäväksi vastaanottajille. Ruokaa päätyy esimerkiksi nuoriso- ja päihdetyötä tekeviin kohtaamispaikkoihin.

”Kaikki osapuolet ovat kiitelleet ruoan laatua ja jatkokäyttöä. Esimerkiksi ravintoloiden keittiöhenkilökunta on iloinut siitä, ettei vailalla tehtyä ruokaa mene hukkaan. Välitämme noin sata kiloa ruokaa neljänä päivänä viikossa. Tämä on vielä pieni osuus toiminnastamme, mutta hyvin tärkeä, koska siihen liittyy yhdessä syöminen. Valmiin ruoan jakelu on tarkoitus vakinaistaa pysyväksi toiminnaksi”, kertoo Stadin safkan toiminnasta vastaava ruoka-aputoiminnan päällikkö **Anni Heinälä**.

Ruoan jatkokäyttö on osa Food waste ecosystem -hanketta, jossa on mukana muun

muassa pääkaupunkiseudun kuntia. Tarkoitus on luoda malli yli jääneen ruoan lahjoittamiseen ja hyödyntämiseen. Nyt esimerkiksi viiden pääkaupunkiseudun oppilaitoksen kahvinporot ja paistorasvat kierrätetään mullaksi ja biopolttoaineeksi.

Suurimman osan Stadin safkan ajasta vie kauppojen, tukkujen ja elintarviketeollisuuden lahjoittaman ruoan välittäminen helsinkiläisille ruoka-apua jakaville järjestöille, seurakunnille ja muille toimijoille.

”Olemme pelastaneet tänä vuonna jo yli 600 000 kiloa hävikkiruokaa hyötykäyttöön. Toimitamme eniten vihanneksia ja hedelmiä, mutta paljon muutakin leivistä maitotuotteisiin”, kertoo Heinälä.

Katso video hävikkiruoan hyödyntämisestä Helsinki-kanavalta [helsinkikanava.fi](https://www.helsinkikanava.fi).

Kokki-kettu juttelee ruokahävikistä lasten kanssa

Ruokahävikkiä koetetaan vähentää jo ruoan valmistamisesta ja tarjoilusta alkaen kiinnittämällä henkilökunnan ja ruokailijoiden huomion hävikkiin. Näin tekevät hävikkilähettiläs **Mika Marttila** ja hävikkiohjaaja **Marjo Niskanen**, jotka kiertävät yli 400 päiväkotikeittiössä ja kouluravintolassa. Kaksikon työnantaja Palvelukeskus Helsinki tuottaa ruokaa kaupungin päiväkoteihin, kouluihin, sairaaloihin ja seniorikeskuksiin.

Marttila käy erityisesti päiväkodeissa. Hän tapaa myös lapsia ja käyttää silloin kettupukua.

”Juttelen hassuttelevana Kokki-kettuna lasten kanssa ruoasta, maistamisen tärkeydestä, pöytätavoista ja oman nälän tunnistamisesta. Lapset pitävät kovasti Kokki-ketusta. Pääviestini on se, että ruokaa kannattaa ottaa vain sen

verran kuin syö. Tarvittaessa voi hakea lisää.”

Marttila opastaa keittiöhenkilökuntaa esimerkiksi käyttämään menekinseurantatyökalua, jolla optimoidaan ruoan määrää. Kasvatushenkilökunnan kanssa hän juttelee tavoista vähentää ruokahävikkiä.

”Jos jokainen meidän 300 päiväkodista saa vähennettyä ruokahävikkiä puoli kiloa viikossa, tarvitaan yli 7 000 kiloa vähemmän ruokaa vuodessa. Hävikin vähentäminen on järkevää ekologisista syistä, mutta myös raaka-aineiden kallistumisen takia.”

Marttila toteaa, että pienilläkin teoilla on väliä – esimerkiksi sillä, että vanhemmat ilmoittavat mahdollisimman hyvissä ajoin, jos lapsi ei pääse päiväkotiin tai kouluun.

Kapina Oy

- Mikki konseptoi Luxin edeltäjän, Valon vuodenaika -festivaalin, vuonna 2009. Hänen valotaiteensa mm. väritti Tuomiokirkkoa Kimmo Pohjosen musiikin kera.
- Mikki on koulutukseltaan kirjanpitäjä.
- Mikki asui kaksi vuotta Kanadassa. Se toi asiakkaaksi maailmankuulun Cirque du Soleil-nykysirkusryhmän.

”Juoksen Jättärillä kaupungin valojen hohteessa”

Visualisti Mikki Kunttu suunnittelee valaistuksia oopperasta teatteriin. Vapaalla hän juoksee Keskuspuistossa.

Teksti: Katja Alaja Kuva: Kimmo Brandt

Pokkasit hiljattain Helsingin kulttuuripalkinnon. Onneksi olkoon!

Kiitos, se yllätti. Tuli sellainen olo, että Helsingin kaupunki seuraa, mitä kulttuurin puolella tapahtuu ja että työtäni arvostetaan.

Minkä paikan valosuunnittelusta Helsingissä pidät?

Senaatintorin ympäristöstä, jonka valaistus uusittiin vuoden 2023 alussa. Se on elegantti kokonaisuus, joka herkuttelee arkkitehtuurin yksityiskohdilla. Sen voi kokea heittäytymällä hetkeen. Ylipääntään toivon, että julkisen tilan valosuunnittelu toisi rauhaa kaupunkilaisille ja ettei visuaalinen elinympäristömme viihteellistyisi liikaa. Julkisessa tilassa ei aina tarvitse sanoa tai mainostaa jotakin. Rauhallinen elinympäristö on tärkeä, koska stressiärsykeitä tulee riittävästi jo älylaitteiden kautta. Tilanne Helsingissä on luullakseni melko hyvä verrattuna muihin maailman kaupunkeihin.

Missä teoksissa kättesi jälkeä nähdään lähitulevaisuudessa?

Teen töitä pitkin maailmaa oopperan, baletin ja musiikin parissa. Suunnittelen esimerkiksi valaistuksen Pähkinänsärkijä-oopperaan, joka toteutuu legendaarisessa Tivolissa Kööpenhaminassa. Teoksen lavastaja on itse kuningatar Margareeta. Helsingissä teen Eläinten vallankumous-näytelmää Kansallisteatteriin. Se tulee ensi-iltaan maaliskuussa 2025. Teatterissa haen valon herempiä nyansseja, kun konserteissa valolla on ilmaisuvoimaisempi ja jopa rytmisen tehtävänsä. Konserteissa valo voi käytännössä kuulua lyömäsoittimiin.

Miten muuten vietät aikaa Helsingissä?

Harrastan polkujuoksua, mihin Keskuspuisto tarjoaa hyvät olosuhteet. Minulle juokseminen on keskittymistä olennaiseen.

Saako pääkaupunkimme maailmalla kehuja?

Helsingillä ja Suomella on todella positiivinen klangi ulkomailla silloin, kun se on tuttu. Kaupunkia pidetään melko idyllisenä ja merellisyys nähdään voimavarana. Myös metsäläisestä perinnöstämme nouseva kulttuuri nousee aina esiin – huippu-urheilijat, klassinen musiikki ja kapellimestarit, hevimetalli, Apocalytica ja Michael Monroe. Ne versovat meiltä maailmalle. ■

Mikki Kuntun työ on ryhmätyötä. "Osallistun aktiivisesti ja yritän olla yhdistävä voima, joka vie kokonaisuudesta eteenpäin."

3 kokemuksen arvoista paikkaa Helsingissä

1. "Helsingin sydän on keikkapaikka Tavastia. Tänä haastattelupäivänä teen valot Michael Monroen ja Sam Yaffan Demolition 23 -bändille."
2. "Olen tehnyt paljon töitä Suomen Kansallisoopperassa ja -baletissa. Jälki on kansainvälistä huippua."
3. "Lempipaikkani on Malminkartanon-huippu eli jätemäki eli Jättäri. Se on Etelä-Suomen paras paikka harjoitella vuoristojen ultrajuoksukisoihin."

Drömmer du om att jobba i Norden?

Kanske en säsong i Köpenhamn eller Mariehamn, Nuuk eller Oslo? Nordjobb är avsett för 18-30-åringar som vill skaffa arbetserfarenhet, utforska våra nordiska grannländer och få nya nordiska vänner. Syftet är att öka rörligheten på den nordiska arbetsmarknaden. Helsingfors stad har haft glädje av Nordjobbare som Hugo Lindfors från Sverige. Han jobbade åtta veckor på Kvarnbäckens seniorcenter och rekommenderar varmt erfarenheten.

Alla barnen och läraren la Qvist är pionjärer i skolvärlden, de första i Nordiska skolan.

Pionjärerna hyllar sin skola

Välkommen, hojtar Amos och Anton, Lotta och Rosa och alla andra barn, pionjärerna i Nordiska skolan. Nästa chans att få plats är i januari då anmälan till grundskolan är aktuell.

Text: Nina Weckström Bild: Leif Weckström

De 25 barnen är de första eleverna i den Nordiska skolan som är den första i sitt slag. Somliga av barnen är livliga och pratsamma, andra är blyga och återhållsamma, så som det brukar vara i första klass. Klassläraren la Qvist har över tjugo års erfarenhet och trivs stort med både konceptet kring skolan och eleverna.

”Det är inte alldeles lätt att samtidigt lära sig skriva och läsa på två språk, svenska och finska. Men det är ingalunda omöjligt. Förstaklassarna är ivriga och mycket motiverade. Vi har förstärkt stöd hos föräldrarna och familjerna och vi har dessutom ett tydligt engagemang i hela skolhuset”, säger Qvist.

Nordiska skolans elever läser finska och svenska parallellt och fokus är uttryckligen på tvåspråkighet. Eleverna ska behärska bägge språk obehindrat och skolan skapar språklig kompetens genom att alternera språkanvändningen, inte genom att simultantolka eller översätta. I till exempel geografi kan man granska en världsdel ur viss synvinkel på svenska, en annan på finska.

Verksamheten är integrerad i tidigare Yhtenäiskoulu som nu heter Pohjoismainen Yhtenäiskoulu/Nordiska skolan och allt fler ”nordiska” elever tar plats i takt med att nya årsklasser kommer. Skolhuset ligger i Kottby. Som bäst pågår också arbetet med bygga upp ett intensivt samarbete med Kottby grundskola.

Minst lika entusiastisk som Qvist och hennes elever är rektor för Nordiska skolan, **Sari Sola**, som gläds åt det uppenbara stödet från såväl hemmet som den närmaste skolmiljön.

”Nästan alla förstaklassare i Nordiska skolan kommer från finskspråkiga familjer och några barn är tvåspråkiga. Fyrtio barn anmälades till skolan och det var lotten som avgjorde. Vi har inte möjlighet att ta fler”, säger Sola.

Nordiska skolan ska göra skäl för sitt namn och implementera hela spektret av den nordiska dimensionen i skolhusets vardag.

”Redan nu har vi sett resultat. Elever från årskurserna åtta och nio har varit i Roskilde i Danmark på utbyte. Visserligen var vistelsen

bara några dagar men samarbetet och nätverkandet ska öka an efter. Lärarkollegiet är med till 100 procent. I lärarrummet bollar man med såväl kanelbullens dag som möjligheter till nordiska synergier i undervisning av miljöfrågor”, säger Sola.

”Målet är att nordismen smittar av sig och sprids över klassgränser och årskullar”, tillägger hon.

Skolhuset på Louhivägen är från mitten av 1960-talet och i slitet skick samtidigt som man har brist på utrymme. Renoveringen av skolan och arbetet på tillbyggnaden inleds 2025 och all undervisning flyttar 500 meter söderut, till ett tidigare finskt gymnasium. Byggarbetena tar två år.

Anmälan till Nordiska skolan är i januari i likhet med alla andra grundskolor. Nordiska skolans upptagningsområde är hela Helsingfors, skolan är alltså öppen för alla blivande förstaklassare och tillämpar varken kvoter eller lämplighetstest. Ifall fler än 25 söker plats avgör lotten. Nordiska skolan är som grundskolan med nio årskurser.

➔ Spansk rekrytering fortsätter

Sedan augusti jobbar sex spanska lärare i småbarnspedagogik på fem svenskspråkiga daghem i Helsingfors. Utbildningen i Spanien är väldigt lik den finländska och godkänd av Utbildningsstyrelsen, enligt finländska kriterier för yrkeskvalifikationer. Nästa steg är att rekrytera i Spanien för finskspråkiga daghem, samtidigt som man fortsätta värva i Finland. I hela huvudstadsregionen finns ett stort behov av behöriga lärare i småbarnspedagogik.

19

Arbis är en livsstil

Nina Malaska har flest studerande i Svenskfinland. Hon är såväl rektor för Arbis som chef för rektorerne vid Helsingforsgymnasierna.

"Man kan säga att jag har 7 300 studerande", säger Malaska. Arbis har 6 000 kursdeltagare och de tre svenskspråkiga gymnasierna 1 350 studerande. Hon är samhällsvetare med sociologi som huvudämne, har behörighet som lärare och har erfarenhet av Arbis även som kursdeltagare.

Malaska är medveten om problemen i anmälningsförfarandet. Anmälan på nätet kraschar när så många försöker få plats samtidigt. "Vi funderar på alternativen, det ska i alla fall bli bättre inför hösten 2025", försäkrar hon. Värsta rusningen är till matlagning, keramik och hantverk. Språk är störst i fråga om kursdeltagare men spridningen är stor genom digert utbud.

"Kvinnor är i majoritet på Arbis, hela 73 procent. Största gruppen är seniorer och 70-79-åringarna är flest. Men 30-39-åringarna är nästan lika många. För många är Arbis en livsstil", säger Malaska.

Nytt är att man erbjuder gymnasielever tillfälle att upptäcka Arbis. "Vi är bra på hantverk och nu kan man ta gymnasiediplom i slöjd och lägga färdigheterna på sin cv. Överlag finns möjligheter till synergier och samarbete med gymnasierna."

Arbis är aktivt i den svenskspråkiga integrationen av invandrare och erbjuder såväl nyanlända som personer med finländskt ursprung möjlighet att slutföra grundskolan. "Utbildningen är för vuxna och var och en får en individuell studieplan."

Text:
Nina Weckström
Bild:
Leif Weckström

Julstämning

Lucia fyller 75 och fortsätter sitt värv för att sprida ljus i mörkret och samla in medel som stöder barnfamiljer i vardagen. 13 december inleds med Luciamorgonen på Svenska teatern, kröningen är i Domkyrkan och sedan skrider Lucia ned för trapporna till Senatstorget och åker i kortege i centrum. Lucia jubileumskonserter hålls i Olaus Petri kyrka och så blir det flera Luciakonserter med Muntra musikanter.

De vackraste julsångerna hör till säsongen hos de svenska församlingarna, Johannes, Matteus och Petrus och till den helsingforsiska jultraditionen hör även de akademiska studentkörerna Lyran och Akademien som uppträder var för sig och ihop i både Pauluskyrkan och Johanneskyrkan.

Den mysiga julkonserten (20.12) hålls i Nordhusets Klubb Ankdamms och det är Jannike Sandström och hennes gäster Patrik Isaksson samt fjolårslucian Madeleine Amoroso som underhåller. Klubb Ankdamms vårrepertoar och övrigt svenskspråkigt program i Nordhuset hittar du på vuotalo.fi/sve.

Julvakan på Arbis bjuder som alltid på trivsel och stämningar inför julfirandet. Hela huset på Dagmarsgatan fylls av pyssel och prassel, hantverk och dofter från pepparkakor och stearinljus. Julevenemang för hela familjen 29.11 med start kl. 16.30.

Stöd för närståendevårdare

"Vi har haft tillfälle att byta erfarenheter, tipsa varandra om praktiska bestyr och samtala om både problem och glädjeämnen i vardagen. Fram för allt har vi hört experter som har redogjort tydligt och informativt om vården av en närstående i hemmet."

Det säger närståendevårdarna **Astrid, Helena, Rita och Monica** som i höstas gick på Helsingfors stads allra första svenskspråkiga kurs för officiella närståendevårdare.

"Nästa kurs blir hösten 2025", säger **Jennica Kalland** som är socialhandledare på Tölö seniorcenter där kursen ordnas.

Kursen behandlar allt från kost, minnesfunktioner och munhälsa till medicinering, ergoterapi, fysioterapi och olika hjälpmedel som bidrar till en smidig vardag. Dessutom får man praktiska råd om rättigheter och tillgång till olika for-

mer av stöd. Med officiell närståendevårdare avses person som är registrerad som sådan hos Helsingfors stad.

Jennica Kalland mellan Astrid och Monica, Rita och Helena.

➔ Book premises

Did you know the city has an online service for reserving meeting rooms, music studios and workspaces, in addition to equipment such as sewing machines, 3D printers and digitizing stations? Check out all the free or low-cost options that are available to Helsinki residents at vaaramo.hel.fi/en.

Help for jobseekers

Helsinki Employment Services assist hundreds of people to find work in Helsinki each year.

“There are a large number of Ukrainian jobseekers here, and I think it’s very good that I can help them in their own language. It’s about more than just the words, it’s the culture and everything. It builds trust to have someone from their home country helping them. I’m kind of like the icebreaker,” says **Oksana Äikäs**, an employment services specialist for the city.

Äikäs moved to Finland from Ukraine in 2012. After attending integration training in 2015, she worked in many different jobs, as a barista, sales associate and interpreter, among others.

“After the war started in Ukraine in 2022, I wanted to do something useful. When the Ukrainian Help Centre opened in Helsinki, I went and asked if I could volunteer. I started at the info desk and worked my way up to eventually running the operations. By the time I left, our data showed that the centre had served 22,000 Ukrainians from all over the country,” Äikäs says.

For some time now, Helsinki Employment Services has been recruiting multilingual employees to better support the employment of new arrivals to the country. This means the city’s helpful services are currently available in 22 languages.

“At the moment I have 170 clients in my portfolio, most of whom speak Ukrainian and Russian. It is my job to steer them to the services they need, such as integration training, university or vocational education, labour market training, CV workshops, coaching or other services,” she adds.

Oksana Äikäs helps newcomers to Finland find work.

Photo: Kirsi Ilmaranta

Starting in 2025, Finland’s employment and economic development services (TE services) will be transferred to the municipalities. The aim is to increase the availability, effectiveness and diversity of employment and business services.

“It should be easier to get your foot in the door in Finland. Ideally, after a person’s integration training, there should be companies that are prepared to hire people at a low threshold. Helsinki’s daycares, schools and public transport firms have been great about hiring Ukrainians, but it is just a start. We need to build on this,” Äikäs says.

The Helsinki Employment Services offices at Malminkatu 34 in the district of Kamppi and Asiakkaankatu 3A in Itäkeskus are open Mon–Fri 9–16.

Learn more at

➔ tyollisyyspalvelut.hel.fi/en

Winter fun in Paloheinä

Winter is here and it’s time to head to Helsinki’s Paloheinä district for some skiing and sledding! Easy to get to by public transport, the popular sports area has beautiful forest trails for walking, jogging and skiing, along with fitness stairs, an outdoor gym and the city’s best sledding hill. If you want to try cross-country skiing, you can rent shoes, skis and poles, and lessons are available upon request. See more at

➔ hel.fi/en > Culture and leisure > Outdoor activities, parks and nature destinations

Courses in English

Helsinki has two networks of Adult Education Centres where you can learn something new: the Finnish-language Työväenopisto and the Swedish-language Arbis. Both have dozens of inspirational courses, lectures and events in English and other languages as well. Browse the affordable courses today and find your next hobby! Everyone is welcome to join! To see the course selection, go to

➔ tyovaenopisto.hel.fi/en
➔ arbis.hel.fi/en

Questions? Helsinki-info has the answers

The City of Helsinki has an advisory service that is standing at the ready every weekday to answer your questions. Helsinki-info is now being expanded and developed to better meet the demands of Helsinki’s growing newcomer community.

In addition to making its services more visible, convenient and customer-friendly, Helsinki-info is also preparing for the reform of Finland’s Integration Act, known as KOTO24, which will transfer the administration of integration services to municipalities. At the start of 2025, Helsinki will be responsible for providing newcomers with comprehensive integration services and information.

“Our team’s service advisors speak nine different languages and have years of experience advising people on municipal services and migration matters. Our role will become even more important with the upcoming KOTO24 changes,” says Helsinki-info Service Advisor **Ali Maghsoud**.

Marek Sabogal/N2 Albino

Helsinki-info advisory services are here for you.

Helsinki-info is available to answer your questions Mon–Thu 9–16 and Fri 10–15 in three ways:

- 1) Face-to-face at service locations in the Oodi Central Library and International House Helsinki
- 2) By phone at tel. +358 9 310 111, and
- 3) by sending a message via the Helsinki-info chat service, found at the bottom of the City of Helsinki website

➔ www.hel.fi/en

Easy Finnish page

Have you noticed that the Helsinki-lehti publication you are holding has a new section on page 26 with news in easy Finnish? If you are just learning to speak Finnish, you might want to read it! It is all part of the City of Helsinki’s efforts to improve our services for people who may not be able to access Finnish or Swedish content. If you have an idea for how we can do this even better, please share it with us at

➔ palautteet.hel.fi/en

Helsingin kantakaupungin vanhimman puutalon joulukautta vietetään 27.11.–8.1. Kaikkiin joulutapahtumiin on vapaa pääsy.
→ ruiskumestartalo.fi

3 x museo

Sateenkaarisiirtolaisia, kartanoelämää ja iättömiä muinaisolentoja

Jos haluat lumoutua uusista näyttelyistä, suunnata esimerkiksi Helsingin kaupunginmuseoon, Hakasalmen huvilaan ja HAM Helsingin taide-museoon.

Helsingin kaupunginmuseossa on avautunut M/S Baltic Queers -näyttely, joka kertoo Itämeren alueen sateenkaarisiirtolaisuudesta 1960-luvulta nykyhetkeen. Sateenkaarisiirtolaisuudella tarkoitetaan maasta toiseen muuttaneita seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä.

”Siirtolaisuuden taustalla on monenlaisia syitä: rakkaus, työ, kurjat elinolosuhteet, suvaitsemattomuus, jopa vaino ja sorto”, kertoo näyttelyn tuottaja Eero Salmio.

Näyttely tuo esiin Suomesta, Ruotsista, Tanskasta, Venäjältä ja Baltian maista muuttaneiden ihmisten moninaisia elämäkokemuksia ja kulkureittejä merkittävänä yhteiskunnallisena ilmiönä.

”Näyttely yllättää uusilla valituksilla lähihistoriaamme: minkälaisia vastuksia LGBT+-siirtolaiset ovat kohdanneet ja mitkä asiat ovat puolestaan sujuneet ongelmitta. Keskeisenä tavoitteena on ymmärryksen lisääminen”, Salmio jatkaa.

Kuraattoreina näyttelyssä ovat tietokirjailija-toimittaja Antti Järvi ja kuvataiteilija Kalle Hamm.

M/S Baltic Queers -näyttely Helsingin kaupunginmuseossa 2.3.2025 asti.

Taiston kotiakisto/Helsingin kaupunginmuseo.

Helsingin kaupunginmuseon näyttely käsittely sateenkaari-siirtolaisuutta.

Hakasalmen huvilassa pääsee tutustumaan 1800-luvun kartanoelämään. Keski-Uudenmaan museoiden kanssa toteutettu näyttely Kimallus ja kumarrus – kartanonväen kaksi maailmaa esittelee herrasväen pukuloistoa ja palkollisten elämää. Näyttelyssä on esillä Stansvikin kartanon irtaimistoa, jota kävijät pääsevät näkemään tässä laajuudessa ensimmäistä kertaa.

Kimallus ja kumarrus -näyttely 31.8.2025 asti.

Helsingin taidemuseo HAMissa on kaksi melko tuoretta näyttelyä, joista toinen esittelee laajas-ti Tove Janssonin julkisia teoksia. Näyttelyssä

on esillä yli 180 taideteosta ja esinettä, mukaan lukien joukko käsin piirrettyjä luonnoksia, joita yleisö ei ole koskaan aiemmin nähnyt.

Toni Wrånesin BIG WATER -näyttelyn nimikoteos on kuusikanavainen ääni- ja videoinstallaatio, jossa karvaiset olennot liikkuvat valta-meren rytmisissä vuorovesien tahtiin. Taiteilija on kertonut, että teoksen olennot ovat iättömiä muinaisolentoja, jotka ovat syntyneet maailman tuhoa surevan vuoren kynelistä.

Tove Jansson: Paratiisi 6.4.2025 asti ja Toni Wrånes: Big Water 27.4.2025 asti.

Hakasalmen huvilassa näyttely herrasväestä ja palkollisista.

Thailand Biennalen valokuvaajat

Maija Astikainen

Sinivalkoisesta illasta Ellan syntymäpäiville

Kaupunginorkesterin loppuvuoden ohjelmistossa on luvassa muun muassa Suomalaisen musiikin päivän konsertti sunnuntaina 8. joulukuuta. Konsertissa kantaesitetään Jouni Hirvelän Helsinki-variaatiot-sarjaan säveltämä uusi teos, ja Heidi Sundblad-Halmeen Pan-laulusarjan solistina loistaa sopraano Anu Komsu. Sinivalkoisesta illan johtaa kapellimestari Kristian Sallinen.

Syyskausi huipentuu 18.–19. joulukuuta konsertteihin, joissa kuullaan Joseph Haydnin oratorio Luo-

minen. Haydn aloittaa universumin rakentamisen alkukaaoksesta ja lopettaa ensimmäiseen päivään paratiisissa. Helsingin kaupunginorkesterin, Musiikkitalon kuoron ja huippusolistien konsertin johtaa kapellimestari Thomas Hengelbrock.

Kirjailija Timo Parvelan rakastettu Ella-sarja täyttää 30 vuotta ensi vuonna, ja sen kunniaksi Ella-kaverineen saapuu konserttiin 17. tammi-kuuta. Konsertin ikäsuositus on 5-vuotiaille ja sitä vanhemmille.

Loppuvuoden ja alkuvuoden ohjelmistosta sekä lipusta lisää osoitteessa helsinginkaupunginorkesteri.fi

Sakari Röyskö

Uusivuosi otetaan vastaan Kansalaistorilla

Uutta vuotta juhlistetaan Kansalaistorin suurkonsertissa, joka alkaa kello 22.15. Sitä ennen lapsille on omaa uudenvuoden ohjelmaa kello 18 alkaen. Konsertin tähtiartistit julkistetaan joulukuussa osoitteessa helsinginuusivuosi.fi

Keväällä
ensi-illassa
Sinun, Margot

Helsingin kaupunginteatterissa nähdään keväällä suurella näyttämöllä Meri Valkaman palkittuun esikoisromaanin pohjautuva Sinun, Margot. Ajankohtaisia kysymyksiä pohtivan, otteessaan pitävän draaman on dramatisoinut Tuomas Timonen ja sen ohjaa Riikka Oksanen. Sinun, Margot tuo ensimmäistä kertaa HKT:n näyttämölle elokuvista ja televisioista tutut näyttelijät Satu Tuuli Karhun, Sara Soulié’n ja Martin Bahnen. Näytelmän ensi-ilta on 6. helmikuuta.

Pienellä näyttämöllä saa ensi-iltansa 13. helmikuuta hillitön ja herkkä draamakomedia Jenny Hill. Se on Liisa Mustosen ohjaama ja perustuu Minna Rytisalon samanimiseen romaaniin.

Arena-näyttämöllä on hyytävää jännitystä 29. tammikuuta alkaen, sillä Agatha Christien mestariteos Eikä yksikään pelastunut on tehokas, hyvin rakennettu ja perinteinen jännitysnäytelmä.

Studio Pasilassa ensi-iltansa 5. helmikuuta saa maailmanloppun jälkeiseen Pasilaan sijoittuva karnevalistinen musikaalikomedia Uusi Eden.

Lilla Teaternin kevään ensi-ilta nähdään 8. helmikuuta alken Kjell Westön kirjaan pohjautuva Skymning 41 – berättelsen om Molly och Henry.

Loppuvuoden ja kevään ohjelmistosta tarkemmin osoitteessa hkt.fi

Jenny Hill saa ensi-iltansa helmikuussa.

Sami Siilin

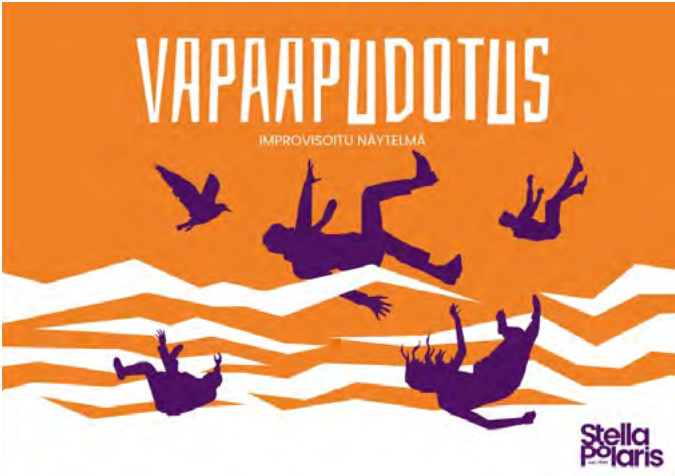

Johanna ja Mikko Iivanaisen joulukonsertti on Malmitalolla 10. joulukuuta.

Adoben kuvapankki

Annantalon taidelauantait ovat koko perheelle.

Stella Polaris tarjoilee improvisaatiota Vuotalossa.

Katri Vauhkonen Kuvitus: Nunu Halmeto

Kannetallossa esiintyy 25. tammikuuta suosittu Mimmit-yhtye.

Runsas ohjelmakattaus
kulttuurikeskuksissa

Stoan 40-vuotisjuhlavuoden kunniaksi kulttuurikeskukseen on noussut nostalginen puhelinkoppi, jossa voi kuunnella tarinoita Stoasta viime vuosikymmenten varrelta nuorten toteuttaman ääniteoksen muodossa. Näyttelyyn on vapaa pääsy ja se on avoinna 31.12. asti. Stoan loppuvuoteen mahtuu myös sykähdyttävää nykytanssia Kinetic Orchestran kehitetyn Gravity-teoksen muodossa (11.–14.12). Liput 24,80 / 15 €.

30 vuotta täyttäneellä Malmitalolla vietetään lauantaina 7.12. joulun perhepäivää. Luvassa on askartelua ja jouluisia työpajoja, jouluelokuvia ja Satu Sopanen & Tuttiorkesterin konsertti. Tapahtumaan on vapaa pääsy, konserttiliput 8 €. Varttuneemmalle välle on puolestaan tarjolla Johanna ja Mikko Iivanaisen joulukonsertti tiistaina 10.12. Liput ennakoon 24,80 €, ovelta 30 €.

Annantalon taidelauantaissa koko perhe voi viettää yhteistä aikaa taiteen parissa. Tarjolla on kaikille avoimia nonstop-työpajoja, joissa voi piipahtaa tai viipyä pidemmän aikaa. Lauantaina 7.12. koristellaan joulupuu, ja 14.12. taiteillaan joulukortteja ja -korteista. Joulutauon jälkeen työpajailu jatkuu jälleen 18.1. Vapaa pääsy.

Miltä tuntuu jäädä aina ryhmän ulkopuolelle töissä, koulussa tai harrastuksissa? Caisassa avautuu perjantaina 10.1. Kohtaamisia-näyttely, jonka aiheena on ulkopuolisuuden ja erilaisuuden kokemus. Näyttelyssä tutustutaan kuvataiteilija Sanna Kärkkäisen maalauksiin autismikirjon henkilön tunnekokemuksista ja ajatuksista. Vapaa pääsy.

Kannetallossa on tarjolla 25.1. runsain määrin tyttöenergiaa! Suositun Mimmit-lastenmusiikkiyhtyeen Tyttösankarit-konsertissa tavataan monenlaisia tyttöjä ja kuullaan tarinoita tytöistä, jotka muuttivat teoillaan maailmaa. Liput 6 €.

Maunula-talo hemmottelee raskaan musiikin ystäviä Maunula Punk -tapahtumalla 30.11. Lavalla nähdään räjähtävistä keikoistaan tunnettu Kohti Tuhoa, 90-luvun punkin legenda Olotila, melodinen punkyhtye Kaikki Turhat Haaveet ja Japanissakin kiertänyt powerpop-bändi Plastic Tones. Vapaa pääsy.

Luvassa on takuuvarmaa viihdettä, kun improvisaatioteatteri Stella Polaris saapuu Vuotaloon 30.11. Vapaa pudotus-näytelmässä mitään ei ole sovittu ennalta, vaan näytelmä rakentuu improvisaationa yleisön toiveiden pohjalta. Liput 20/15 €.

Järjestettiin ensimmäisen kerran.

Arvioitu ennätyskävijämäärä vuodelta 2020.

Teosta vuonna 2024.

pakkasessa rikkoutunutta laitetta 2024.

metriä kaapelikourua viime kerralla.

Lux Helsinki 8.–12.1.2025. Lisätietoa: luxhelsinki.fi

Joulun taikaa ja iloa

Joulu näkyy, kuuluu ja tuoksuu kaupungilla monissa tapahtumissa.

Joulumarkkinoista isoin ja vanhin on Tuomaan Markkinat, joka on avoinna 29.11.–22.12. Senaatintorilla järjestettävässä tapahtuman sydämenä toimivat karuselli sekä ruoka- ja kahvilapiha, joka kutsuu viihtymään ja maistelemaan joulun makuja.

Kaupungissa on muitakin joulumarkkinoita, kuten Teurastamon markkinat, jotka järjestetään 21.–22.12. Tapahtumassa painotetaan pientuottajien joulupöydän herkkuja ja herkullisia lahjoja.

Seurasaaaren Joulupolku on lapsiperheille tarkoitettu ilmainen joulutapahtuma, joka tarjoaa kävijöilleen kurkistuksia joulun perinteisiin. sunnuntaina 15.12. kello 12–17. Tarkempia tietoja ohjelmasta voit lukea sivulta joulupolku.fi.

Helsingin työväenopiston Opistotalo täyttyy jouluisista työpajoista, esityksistä ja näyttelyistä Valoa ja iloa -joulutapahtumassa 4.12. kello 14–21.

Vessi Hämäläinen

Tuomaan Markkinat tuovat jälleen Senaatintorille joulun tuntua.

lo 14–21. Opistotalolla voit piipahda lyhyemmäksi tai pidemmäksi toviksi. Tarjolla on muun muassa joululauluverstasta, kuvataidetyöpajaa ja jouluisia laulutervehdyksiä eri puolilta maailmaa.

Joulu ei olisi joulu ilman joulukonsertteja. Esimerkiksi Kanneltalossa voi virittäytyä jouluun Jore Marjarannan ja Olli Ahvenlahden Joulun tuoksu -konsertissa 11.12., jossa kuullaan tunnelmallisia ja koskettavia joululauluja.

200 kilometriä latuja, lukuisia luistelukenttiä

Hoidetut ladut ja luistelukentät houkuttelevat talvella liikkumaan. Osoittees-
[sa **ulkoliikunta.fi**](https://ulkoliikunta.fi) voit tarkistaa niiden tilanteen. Lisää liikuntaan liittyviä vinkkejä löydät osoitteesta liikunta.hel.fi.

Jussi Hellsten

Tapahtumat samassa osoitteessa

Ajantasaiset tiedot tulevista tapahtumista löydät osoitteesta tapahtumat.hel.fi

Satumainen sirkusseikkailu

Tanssiteatteri Hurjaruuth tarjoilee Tanssin talossa hurjapäiden temppuilua ja satumaisia maisemia 5.12.2024–26.1.2025! Lisätietoa osoitteesta tanssintalo.fi

Marko Mäkinen, Krista Badwal

Minun tärppini

Kuva: Salla Keskinen

Ia Pellinen
Kanneltalon johtaja

1 Suvilahdessa sijaitsevassa Tiivistämössä on todella monipuolinen ja korkeatasoinen tapahtumakattaus. Plussaa sijainnista, Suvilahti on yksi Stadin helmistä. Nostona FinEst Moments vol2. – Queer-kuorojen yhteiskonsertti 30. marraskuuta. Queer-kuorot ovat taas yhdessä, sillä konsertissa Helsingin kuorot saavat vieraakseen Vikerlasedin Tallinnasta.

2 Ulkokuntosalit - Helsingissä on todella hyviä ulkopunttikis-
sia. Nostona Kannelmäen urheilupuisto (Urkupillitie 2), jossa on paitsi monipuoliset treenimahdollisuudet punttidiggareille, niin myös muun muassa skeittipaikka, jalkapallokenttä ja talvisin luistelukenttä.

3 Lux Kanneltalossa 2025 – Kanneltalon kausi alkaa komeasti, kun saamme Helsingin tapahtumasäätiön Lux Helsingin Kanneltaloon 8.–12.1.2025. Suunnittelu on juuri nyt kiihkeimmillään ja se tiedetään, että priimaa tulee!

Annantalo, Annankatu 30, annantalo.fi • **Caixa**, Kaikukatu 4 B, caixa.fi • **Helsingin kaupunginteatteri**, Eläintarhantie 5, hkt.fi • **Kanneltalo**, Klaneettitie 5, kanneltalo.fi • **HAM Helsingin taidemuseo**, Eteläinen Rautatiekatu 8, hamhelsinki.fi • **Helsingin kaupunginmuseo**, Aleksanterinkatu 16, helsinginkaupunginmuseo.fi • **Malmitalo**, Ala-Malmin tori 1, malmitalo.fi • **Maunula-talo**, Metsäpurontie 4, maunulatalo.fi • **Savoy-teatteri**, Kasarmikatu 46–48, savoy.fi • **Stoa**, Turunlinnantie 1, stoa.fi • **Vuotalo**, Mosaiikkitori 2, vuotalo.fi

Voit kertoa mielipiteesi erilaisista kaupungin valmisteluun tulevista ja valmisteilla olevista asioista Kerrokantasi-palvelussa osoitteessa **kerrokantasi.hel.fi**. Mielipiteet ovat muiden nähtävinä ja kommentoitavina, ja niistä tuotetaan yhteenvedot valmistelijoille ja päättäjille.

Juho Lappeteläinen käy Sannan saunalla uimassa melkein joka päivä. ”Tässä herää hyvin ja saa hyvän fiiliksen. Yhtenä aamuna oli kirkas tähtitaivas, sorsat uivat vedessä ja rannalla juoksi kettu. Tänne kannattaa tulla jo maisemankin takia.”

Uimaan ympäri vuoden

Helsingiläiset toivoivat lisää talviuintipaikkoja kaupunkiin. Yksi OmaStadin varoin perustetuista paikoista on Sannan sauna Vuosaarella.

Teksti: Heta Ängeslevä • Kuvat: Kimmo Brandt

O sallistuvasta budjetoinnista eli OmaStadista on tullut vakiintunut toimintatapa Helsingissä. OmaStadia on käyty jo kolme kierrosta, ja jokaisella kerralla kaupunki on käyttänyt 8,8 miljoonaa euroa asukkaiden ehdottamien ja äänestämien hankkeiden toteuttamiseen.

Ehdotuksista toteutukseen on edennyt kaikkiaan 164 hanketta. Osa on vielä kesken, mutta noin puolet on jo valmistunut kaupunkilaisten käyttöön ja iloksi.

OmaStadin avulla kaupunki on esimerkiksi onnistunut vastaamaan helsinkiläisten talviuintubuumiin. Talvikaudella 2022-23 avattiin viisi uutta talviuintipaikkaa eri puolelle Helsinkiä.

Yksi niistä on Vuosaarella sijaitseva Sannan sauna.

OmaStadin rahoituksella Sannan saunan uimalaituri kunnostettiin, piha-alueen valaistus parannettiin ja saunaan hankittiin uusi kiuas. Vastuu uimapaikan ylläpidosta kuuluu Vuosaari-seuralle.

Kesällä Sannan sauna lämpiää kolmesti viikossa. Talvikaudella saunaa ei lämmitetä, mutta se toimii uimarien pukuhuoneena. Talviuintikausi kestää lokakuusta huhtikuuhun ja uida saa 50 euron kausimaksulla rajoituksetta. Kaupungin ehtona on, että talviuimapaikoissa jäsenmääriä ei rajoiteta, vaan niihin voivat liittyä kaikki lajista kiinnostuneet. Jäsenmaksut pidetään maltilisina. ■

Nämäkin toteutuivat

OmaStadin avulla eri puolille Helsinkiä on saatu esimerkiksi yhteisöllisiä ajanviettopaikkoja.

Oleskelulaituri

Vartiokylän oleskelulaiturilla voi pitää vaikka piknikkejä, ihailla itäisen rantareitin maisemia ja lekotella laiturin aurinkotuoleissa. Varpaitakin voi laiturilta vilvoitella, vaikka uimiseen ranta onkin liian matala.

Lippakiska

Intiankadun lippakiska Kumpulassa kunnostettiin ja sinne hankittiin muun muassa terassikalusteet. Kylätalo Kääntöpaikkarin työllisti viime kesänä 25 kahdeksaslukuikäistä nuorta, jotka pitivät kesäloman ajan Vohvelilippaa eli kesäkiskaa.

Puisto ja leikkipaikka

Roihuvuorella sijaitseva puisto ja leikkipaikka Tuhkimo uudistettiin ja samalla rakennettiin skeittipuisto. Suunnittelussa oli mukana asukkaita sekä paikallisen koulun oppilaita. Myös skeittiaajien kanssa pidettiin kaksi työpajaa.

Esityöt uuden eteläisen Postipuiston rakentamiseksi Ilmalan aseman viereen ovat alkaneet. Ensi vuosikymmenellä alueelle saadaan noin 3 500 asuntoa ja 2 000 työntekijän toimistotilat. Eteläisessä Postipuistossa on tarkoitus olla asukkaita 2030-luvun alkupuolella. Alueen viereen nousee myöhemmin Keskeisen Postipuiston asuinalue, jota suunnitellaan parhaillaan. Näiden alueiden pohjoispuolella sijaitsevilla Postipuiston alueella on jo asukkaita.

Stadilla duunissa

Mikä on parasta työssäsi, Kruunusillat-hankkeen johtaja **Ville Alajoki**?

Kruunuvuorensillasta tulee Suomen pisin ja korkein silta, kertoo Kruunusillat-hankkeen johtaja Ville Alajoki.

Työskentelen Kruunusillat-hankkeen johtajana. Rakennamme raide- ja kevyen liikenteen yhteyden Laajasalon, Korkeasaaren, Sompasaaren ja Hakaniemen välille. Olen ollut vastuussa hankkeesta alusta asti vuodesta 2009.

Työhöni kuuluu paljon kokouksia ja koordinoitua. Hankkeessamme työskentelee valtava määrä ihmisiä ja yrityksiä suunnittelu- ja rakennustoimistoista rakennuttajiin. Varmistan, että kaikki tietävät mitä heiltä odotetaan ja että heillä on edellytykset hoitaa työnsä.

Yllättäviä tilanteita on ollut paljon. Koronapandemian alkaessa jouduimme johtamaan hanketta etäyhteydellä ilman mitään valmiuksia. Ukrainan sodan takia hinnat ovat nousseet ja esimerkiksi teräshankintoja on välillä pitänyt tehdä tuntien varoitusajalla. Odotettuja materiaaleja on jäänyt jumiin ulkomaille lakkojen ja rajasulkujen takia.

Olen ylpeä sujuvasta yhteistyöstä näin monen toimijan kesken. Olemme olleet monella tavalla maailman huippuja, esimerkiksi digitalisaation hyödyntämisessä. Kruunuvuorensilta voitti kansainvälisen tietomallinnuskilpailun pääpalkinnon. Edistyksellisen asenteen ansiosta olemme pysyneet aikataulussa ja budjetissa kaikista epävarmuuksista ja vastoinkäymisistä huolimatta.

Harvat tietävät, että muualla maailmassa ei ole tiettävästi yhtä pitkää siltaa, joka olisi tehty vastaaville liikennemuodoille. Hankkeessamme on ollut mukana käytännössä kaikki maan infran ja suunnittelun osajat, joten tarkastuslaskentaan piti hankkia apua Tanskasta ja Saksasta. Kruunuvuorensillan rakentamiseen tarvittiin niin isoja nostureita, että ne piti hankkia ulkomailta. Kansainvälinen kiinnostus toi kilpailua, joka auttoi pitämään hinnat matalina.

On ollut haastavaa yhteensovittaa ja aikatauluttaa rakentamisen eri osa-alueita muuttuvassa ympäristössä. Teknisesti haastavinta on ollut Kruunuvuorensillan rakentaminen merellä epäsuotuisissa olosuhteissa. Hanke on joutunut tekemään Hakaniemessä paljon liikennejärjestelyjä, mutta niissä on onnistuttu ja ne voittivat vuoden katutyömaa -kilpailun.

Terveiseni helsinkiläisille: Vaikka sillat on rakennettu jalankulkijoille, pyöräilijöille ja raideliikenteelle, ne palvelevat myös välillisesti autoilijoita. Herttoniemen ja Laajasalon suunnan kasvavat asukasmäärät pystytään siltojen ansiosta liikuttamaan julkisella ja kevyellä liikenteellä. Siten ennaltaehkäistään tulevaisuuden liikenneturhuuksia. Katuverkot siltojen päässä eivät olisi kestäneet sillan autoliikennettä eikä lauttayhteys olisi riittänyt kasvavalle asukasmäärälle. ■

Teksti: **Kirsi Ilmaranta**

Kuva: **Kimmo Brandt**

Paras katutyömaa Hakaniemessä

Kruunusillat-hankkeen osaprojekti palkittiin Helsingin vuoden 2024 katutyömaana. Voiton toivat väliaikaisiin liikennejärjestelyihin panostaminen sekä erinomainen asenne, joka näkyy työmaalla tilannetajuna ja rohkeutena asettaa kaupunkilaisten turvallisuus etusijalle keskeisellä vilkasliikenteisellä paikalla. Työmaasta vastaa Kruunusillat allianssi. Helsingin kaupungin järjestämän kilpailun raadissa oli muun muassa rakennusalan ammattilaisia ja esteettömyyden asiantuntijoita.

Henna Inkinen

Katutöihin vauhtia maksukorotuksilla

Kaupunki tavoittelee katutyömaiden pienempää kokoa ja nopeampaa valmistumista korottamalla työmailta perittäviä maksuja. Näin katutöistä olisi mahdollisimman vähän haittaa esimerkiksi liikkumiselle ja yritystoiminnalle. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan maaliskuussa 2025. Perittävä alueenkäyttömaksu määräytyy alueen keskeytyksen sekä työmaan kestoon ja koon mukaan. Kaivu-työn päivätaksa voi nousta esimerkiksi ydinkeskustan suurimmilla työmaille aiemmasta korkeintaan 120 eurosta 371 euroon.

3 faktaa Kruunuvuorensillasta

1. 1191 metriä pitkä.
2. Pylon eli kannatinpylväs 135-metrinen.
3. Suunniteltu kestäämään 200 vuotta.

Noin joka seitsemäs helsinkiläinen asuu Hekan asunnossa vuokralla.

Sami Lamminen/Helsingin kaupunki

Tarvitsetko asuntoa, jonka vuokra on kohtuullinen?

Helsingin kaupungin asunnot Oy eli Heka tarjoaa kohtuullisen hintaisia vuokra-asuntoja.

Hekalla on noin 54 000 asuntoa, ja asuntojen koot ovat 1–5 huonetta. Asuntoa voi hakea monella kielellä, koska tulkki auttaa.

”Hekan vuokrat ovat noin 38 prosenttia edullisemmat kuin vapaarahoitteiset eli yksityiset vuokra-asunnot Helsingissä. Asuntoja on eri puolilla kaupunkia, hyvillä paikoilla. Heka on turvallinen vuokranantaja. Meillä voi asua tosi kauan, jos maksaa aina vuokran. Aasukat voivat vaikuttaa asioihin. Tuemme asukkaiden aktiivisuutta kokouspalkkioilla ja määrärahoilla”, kertoo Hekan toimitusjohtaja **Jaana Närö**.

Vuokra-asuntoja on monenlaisille ihmisille, kuten henkilöille, jotka tarvitsevat työtilan asunnon yhteydessä. Hekalla on myös noin 1 000 senioriasuntoa yli 55-vuotiaille. Laajasaloon valmistuu 77 uutta senioriasuntoa vuoden lopussa.

Heka valitsee vuokralaiset asunnon hakijoiden

tilanteen mukaan. Millaisen asunnon hakija tarvitsee, miten kiire asialla on? Mikä on hakijan rahatilanne? Vuokrasopimus on yleensä toistaiseksi voimassa eli jatkuva. Takuuvuokraa ei ole. Hekan vuokrat ovat edullisia, koska Heka toimii omakustannusperiaatteella. Se ei tee asunnoilla voittoa, vaan vuokratuloilla esimerkiksi rakennetaan ja remontoidaan asuntoja.

Lisäksi Helsingin kaupungilla ja Kiinteistö Oy Auranlinnalla on noin 6 000 vuokra-asuntoa. Hakijan varakkuus tai muu tilanne ei vaikuta niiden saamiseen. Näiden asuntojen vuokrat ovat noin 15 prosenttia pienempiä kuin vapaarahoitteisten.

Helsingin Asumisoikeus Oy Hasolla on 6500 kohtuullisen hintaista asumisoikeusasuntoa. Lisää tietoa:

hel.fi > Asuminen > Vuokra-asunnot

Näin otat yhteyttä terveysasemalle digitaalisesti

Helsingissä terveysasemalle voi ottaa yhteyttä digitaalisesti tai soittaa puhelimella. Ota yhteyttä vain yhden kanavan kautta.

Sotebotti Hesteri on verkossa osoitteessa **hel.fi/terveysasemat**, sivun oikeassa alalaidassa. Sotebotti on asiakaspalvelurobotti. Siltä voi kysyä sosiaali- ja terveydenhuollon asioista milloin vain suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Arkipäivisin kello 7.45–14 voit jatkaa Hesterin kautta livechat-verkkokeskusteluun terveydenhuollon ammattilaisen kanssa.

Jos sairastut tai oireesi pahenevat, tee

arvio oireistasi Omaolo-palvelussa. Osoitteessa **omaolo.fi** voit tehdä myös terveystarkastuksen tai aloittaa valmennuksia. Palvelun kautta saat tarvittaessa yhteyden ammattilaiseen.

Jos asiallasi ei ole kiire, lähetä viesti omalle terveysasemallesi Maisa-palvelussa osoitteessa **maisafi.fi**.

Löydät oman terveysasemasi ja sen yhteystiedot osoitteesta **hel.fi/terveysasemat**.

Getty Images

Kotoutumispalveluja yhä useammille

Kotoutumispalvelut ovat ihmisille, jotka ovat muuttaneet Suomeen ulkomailta. Saat oman yhteyshenkilön, joka auttaa sinua asumaan Suomessa sekä löytämään työtä ja sinulle sopivia palveluja. Voit osallistua esimerkiksi suomen kielen kurssille tai yhteiskuntaorientaatioon. Orientaatioissa saat tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta äidinkielelläsi tai jollain muulla kielellä, jota osaat hyvin.

Vuoden 2025 alusta lähtien näitä alkuvaiheen kotoutumispalveluja saa yhä useampi Helsingissä, koska laki kotoutumisen edistämisestä muuttuu. Palvelun saavat kaikki, joille on myönnetty oleskelulupa tai joiden oleskeluoikeus on rekisteröity alle kolme vuotta sitten ja jotka ovat ilmoittautuneet työttömiksi työnhakijoiksi. Lisäksi kotoutumispalveluja saavat ne, jotka eivät ole työnhakijoita esimerkiksi lapsenhoidon tai eläkkeen takia.

Alkuvaiheen kotoutumispalvelut järjestää Helsingin työllisyyspalvelut. Lisää tietoa: **tyollisyyspalvelut.hel.fi**

Kaisa Sunimento

Seniори-info kertoo palveluista

Seniори-info antaa ikääntyneille helsinkiläisille tietoa eri palveluista. Tervetuloa Hakaniemeen palvelupisteeseen! Osoite on Siltasaarenkatu 2. Palvelupisteestä saat esitteitä kaupungin ja järjestöjen toiminnasta. Voit myös keskustella palveluneuvojan kanssa luottamuksellisesti ja ilman kiirettä. Palveluneuvoja voi esimerkiksi auttaa sinua etsimään uusia harrastuksia.

Seniори-infossa on joulunavaus 10.12. kello 10–14. Tapahtumassa on joulukorttipaja, palvelukeskuksen kuoron esitys ja glögitarjoilu.

Lisää tietoa

sähköposti: **seniori.info@hel.fi**

puhelinnumero: 09 310 44556

verkkosivut: **hel.fi/seniiori-info**

Facebook ja Instagram: **@seniorihelsinki**

Lukijan sanoin

Kuvassa on kaupungin tulliportti nykyisen Hämeentien varressa Haukilahdenkadun risteyksessä. Maamerkki ansaitsisi minusta hiukan istutuksia vierelleen tullakseen huomatuksi paremmin. Itselleni nuo pylväävät ovat tutut jo lapsuudesta 60-luvun alkupuolelta. Niitä käytiin ihailemassa ja ihmettelemässä, kun kuljettiin paikan ohi koulu- tai kauppatmatkalla Toukolasta Vallilaan. - Eira Myllärinen -

LUKIJAKILPAILU

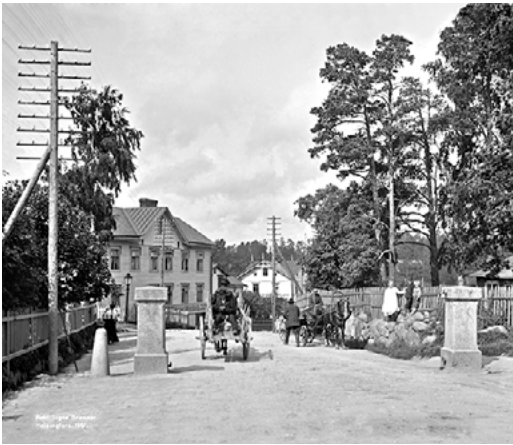

lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi

Helsinki-lehti, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

Lukijakilpailun on laatinut viestintäasian-tuntija Aki Laurokari.

Volker von Bonin/Helsingin kaupungin-museo

Eino Heinonen/Helsingin kaupunginmuseo

Kadonnutta kaupunkikuvaa

Valokuvaaja Volker von Bonin on ottanut tämän talvisen valokuvan 1950-luvulla, mutta missä se on otettu?

Vastaukset pyydetään lähettämään 31.3.2025 mennessä sähköpostilla (lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi) tai postitse (Helsinki-lehti, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne, jos haluatte osallistua Helsinki-aiheisen palkinnon arvontaan.

Viime kysymykseen oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi Harri Leivo – onnittelumme!

Vastaus viime kysymykseen

Signe Branderin vuonna 1907 ottamassa kuvassa näkyy kaupungin tulliportti silloisella Itäisellä Viertotiellä. Kyseinen katu tunnetaan nykyisin Hämeentienä. Aikoinaan kaupunki päättyi noihin pylväisiin. Kaupungin rajalla sijaitsi Sörkan tulli tai Viiden pennin tulli ja se oli yleinen kohtaamispaikka.

Helsingin vanhoja kortteileita -kirjasarjan neljännessä osassa kerrotaan, kuinka 1930-luvulla hevosten kavioiden kopse ja torikuormien räminä olivat tuttuja ääniä Hämeentiellä. Kaikki eivät niistä pitäneet, vaan kaupunginvaltuustolle tehtiin vetoomus, että kärryissä pitäisi olla kumipyörät. Koululaisille äänet taisivat olla mieluisia, sillä hevoset kulkivat niin varhain, että kun niiden kopseen kuuli, sai vielä jatkaa unia.

Lähde: Kaija Hackzell ja Kirsti Toppari: Oihonankadulta Kumpulantielle – Helsingin vanhoja kortteileita 4.

Helsinki-barometri

Helsinkiläiset tyytyväisiä elämäänsä

Valtaosa helsinkiläisistä kokee elämänlaatunsa hyväksi, viihtyy omalla asuinalueellaan ja kokee alueen tuntuvalta omalta. Tämä käy ilmi Helsinki-barometristä, joka on kaupungin tilaama kyselytutkimus.

Asuinalueitaan pitää viihtyisänä 84 prosenttia vastaajista. Alueellisesta eriarvoisuudesta on huolestunut 73 prosenttia vastaajista. Turvallisuuden tunne on pääosin hyvä, mutta sen lievä heikentyminen on jatkunut.

Vastaajista yli 90 prosenttia on huolissaan lasten ja nuor-

ten hyvinvoinnista. Kaupungilta toivotaan lisää satsauksia nuoris- ja perhepalveluihin. Harrastusmahdollisuuksia kaivataan kaikenikäisille, mutta nuorten ohella erityisesti ikääntyneille.

Useat vastaajat ovat huolissaan ikääntyneiden terveystalveluista sekä vanhusten hoidosta. Vastaajia huolestuttaa myös ilmastokriisi ja Ukrainassa käytävä sota.

Avoimeen kysymykseen tuli kommentteja esimerkiksi lähi- luonnon säilyttämisestä ja kes- kustan vetovoimaisuudesta.

Roni Rekomaa

Valtaosa pitää liikennettä turvallisena

Kaupunki kysyi syksyllä asukkailta Helsingin liikenneturvallisuudesta tarkoituksena parantaa sitä. Lähes 1 800 vastaajasta liki 60 prosenttia piti liikennettä melko tai erittäin turvallisena.

Turvallisimpana pidettiin joukkoliikennevälineellä ja henkilöautolla matkustamista. Turvattomimmaksi koettiin sähköpotkulaudalla liikkuminen.

Vastaajien ilmoittamista vaaranpaikoista valtaosa liittyi suojateihin tai risteyksiin. Suurin osa vaaranpaikoista aiheutti vaaraa erityisesti jalankulkijoille. Liikenneturvallisuutta parantavista toimin- nista pidettiin tärkeimpinä liikenneympäristön turvallisuuden parantamista sekä eri-ikäisten liikennekasvatusta ja -koulutusta.

Kyselytutkimus toteutetaan puhelinhaastattelu- in puolivuosit- tain. Elokuussa julkaistuun Helsinki-barometriin vastasi keväällä 1 037 henkilöä. Lue tulokset: kaupunkitieto.hel.fi/helsinki-barometri

28 Ota yhteyttä!

Täältä saat tietoa kaupungin palveluista

Helsingin kaupunki

p. 09 310 1691 (vaihte), hel.fi
Henkilöt ja toimipaikat: numerot.hel.fi

Helsinki-info eli kaupungin yleisneuvonta

Tietoa kaupungin palveluista ja maahanmuutto-
asioista, p. 09 3101 1111

Chat: hel.fi, ma-to klo 9-16, pe klo 10-15

Neuvontapiste Keskustakirjasto Oodissa,

Töölönlahdenkatu 4, ma-to klo 10-18, pe klo 10-16
Lisätietoa: neuvonta.hel.fi

Neuvontapiste Itäkeskuksen Stoassa, Turunlin-

nantie 1, ma klo 9-16, ke klo 9-16 ja pe klo 10-16
International House Helsinki (IHH), neuvonta,

Lintulahdenkuja 2, ma-to klo 9-16, pe klo 10-16

Digineuvonnan chat (digituki.hel.fi)

p. 09 3101 0011 (ma-pe klo 9-12)

Digitukea saa maksutta mm. tietokoneen,
älypuhelimien ja älytelevisioiden käyttöön.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Terveysasemat

Terveysasemakohtaiset numerot ja chat:
hel.fi/terveysasemat

Omaolo

Oirearviot: omaolo.fi

Päivystys

Kun oma terveysasema on kiinni, soita ensin
Päivystysapuun, p. 116 117

Terveysneuvonta

Tietoa Helsingin terveyspalveluista ja
terveysneuvontaa 24/7, p. 09 3101 0023

Neurolat

Neurolatien keskitetty puhelinpalvelu takaisin-
soittopalveluna ma-pe klo 8-14, p. 09 3105 5530.
Sotebotti Hester palvelee 24/7:
hel.fi/lapsiperheet. Sotebotin kautta voi
keskustella livechatissa neurolatien terveyden-
hoitajan kanssa ma-pe klo 8-14.

Hammashoito

Ajanvaraus p. 09 3105 1400, ma-to klo 7-18 ja
pe klo 7-15, takaisinsoittopalvelu.

Kiireellinen hammashoito

p. 09 3105 1400, ma-pe klo 7-14.

Iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen
hoito on Puistosairaалassa (Stenbäckinkatu 11).

Ajanvaraus p. 09 4717 1110, ma-pe klo 14-21,
la-su ja arkipyhinä klo 8-21. Soita ennen päivys-
tykseen menoa, jotta hoidon tarpeen kiireelli-
syys voidaan arvioida.

Ajanvaraus myös Maisa-palvelussa maisa.fi.

Chat: hel.fi/hammashoito, ma-pe klo 8-15

Seniöri-info

Palvelupiste: Siltasaarenkatu 2, ma-pe klo 9-15
paitsi to klo 10-11.30

Puhelinneuvonta: 09 3104 4556, ma-pe klo 9-15

Sähköposti: seniöri.info@hel.fi

Chat: hel.fi/seniörit

Sosiaalipalvelut

Sosiaalineuvonta p. 09 3104 4400, ma-pe klo 9-16

Chat: hel.fi/sosiaalineuvonta

Sosiaalipäivystys Iltaisin ja viikonloppuisin
p. 020 696 006

Kriisipäivystys

Äkillisissä kriisitilanteissa 24/7 p. 09 3104 4222

Kasvatus ja koulutus

Päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot, peruskoulut, lukiot ja ammatillinen koulutus

Puhelinneuvonta: 09 3104 4986,

ma-pe klo 10-12 ja 13-15

hel.fi/kasvatuksen-ja-koulutuksentoimiala

Asuminen

Vuokra-asunnon haku

Palvelupiste: Työpajankatu 8, ma klo 12-15,
ti-ke klo 8.30-12, to-pe klo 12-15

Puhelinpalvelu: 09 3101 3030, ma ja to klo 9-12,
ti ja ke klo 12.30-15.30, pe klo 12-15

Chat: asunnonhaku.hel.fi ma-to klo 9-15,
pe klo 12-15

Sähköposti: asunnonhaku@hel.fi

Liikenne ja kaupunkiympäristö

HSL joukkoliikenne

Palvelupiste: Rautatieaseman länsisiipi,
Elielinaukio 3

Puhelinpalvelu: 09 4766 4000

ma-pe klo 7.30-19, la-su klo 9.30-17

Kadut, viheralueet ja pysäköinti

Puhelinpalvelu: 09 3102 2111, ma-to klo 8.15-16,
pe klo 12-15

Palvelupiste: Työpajankatu 8, ma klo 12-15,
ti-ke klo 8.30-12, to-pe klo 12-15

Palaute: hel.fi/palaute

Kaupunkimittauspalvelut

Palvelupiste: Työpajankatu 8, ma-ti klo 8.15-12,
ke-pe klo 12-15

Puhelinpalvelu: 09 310 2211, ma-to klo 8.15-16,
pe klo 12-15

Sähköposti: kympp.kami.asiakaspalvelu@hel.fi

Yrittäminen

Neuvontapalveluja yrittäjille sekä yrittäjiksi aikoville

Kansakoulukatu 3, ma-pe klo 8.30-16 vain
ajanvarauksella

Puhelinpalvelu: 09 3103 6360, ma-pe klo 9-11
Sähköposti: yritysneuvonta@hel.fi

hel.fi/businesshelsinki

Matkailu

Palvelupiste: Aleksanterinkatu 24,
ma-pe klo 9.30-17, la-su klo 10-16

Puhelinpalvelu: 09 3101 3300

Sähköposti: helsinki.touristinfo@hel.fi

Chat: MyHelsinki.fi, ma-su klo 9-16

Mojo Erämetjän aikamatkakuvissa yhdistyvät historiallinen ja nykypäivän Helsinki.
Teoksen "Työmaa" pohjana on Anton Rönnerbergin kuva Töölöstä vuodelta 1930.

Kuvat: Mojo Erämettä ja Anton Rönnerberg/Helsingin kaupunginmuseo